

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις » (Α' Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε'
ΕΤΟΣ ΟΗ'
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2023
Άρ. Φύλ. 927

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο
Όμωνύμου Όρθοδόξου Αδελφότητας
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Τεύχ. 927, Άπρίλιος 2023

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Δ/ντής Συντάξεως:
Γεώργιος Μυτιληναίος
Άλ. Συμεωνίδη 6, 54639 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση, καλλιτεχνική επίμελεια:

«Χριστιανική Έλπίς»
Όρθόδοξη Αδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: 2310 677136

Έκτύπωση - βιβλιοδεσία:
«ΛΙΘΟΣ», Κιάτο Κορινθίας
Τηλ.: 27420 20584

Έτήσια συνδρομή:

Έσωτερικού: 12€
Έξωτερικού: 35€
Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$
Καναδά: 50\$ Αύστραλίας: 55\$

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074010115324
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιά τούς συνδρομητές του έξωτερικού

IBAN: GR 94 0171 0740 0060
7401 0115 324

Περιεχόμενα

Θάρρος!	99
Θά άδιαφορήσουμε;	100
Ό Πασχάλιος Άμνος	102
Θριάμβοι καί Θρίαμβος	104
Άποκάλυψη	106
Άπό τόν Σταυρό στην Άνάσταση	108
Δύσμοιρη Χίος	110
Φιλαδελφία (Α΄ Θε 4,9)	112
Άετοί τής άνοιξης	115
Στά συντρίμια του μοιραίου τρένου (ποίημα)	117
Ό δημιουργία του κόσμου υπό τό πρίσμα της πατερικής σκέψης (Α΄)	118
Ό Έλλάδα καί οι Έλληνες μέσα από τά τουρκικά σχολικά βιβλία (Δ΄)	119
Ό Ήψιλον, όπως Έλλάδα...	122
Ό σωστή σειρά (διήγημα)	123
Συζητώντας τά γεγονότα...	126

100

106

110

Θάρρος!

Ἡ ἄνοιξη φέτος μπήκε πικρή γιὰ τὴν πατρίδα μας. Τὸ πολύνεκρο σιδηροδρομικὸ δυστύχημα στὰ Τέμπη ἔφερε τὴ Μεγάλη Ἑβδομάδα πρόωρα καί ἡ χώρα βυθίστηκε ἀπὸ τὴν 1^η Μαρτίου σὲ μιά διαρκῆ Μεγάλη Παρασκευή. Δίπλα μας ἐπίσης, στὶς γειτονικές χώρες τῆς Τουρκίας καί τῆς Συρίας, οἱ φονικοί σεισμοί τῆς 6^{ης} Φεβρουαρίου ἰσοπέδωσαν ὀλόκληρες πόλεις μέ χιλιάδες νεκρούς.

Δέν εἶναι εὐκόλο νὰ ἐκφράσεις μέ λέξεις τὴν ὀδύνη πού νιώθουμε ὅλοι μπροστά σέ τέτοια τραγικά γεγονότα. Οὔτε νὰ παρηγορήσεις αὐτούς πού ἔχασαν τοὺς ἀνθρώπους τους. Τί μπορεῖς νὰ πεῖς στή μάνα πού θρηνεῖ τὸ παιδί της, καί μάλιστα τόσο ἀδόκητα; Πῶς νὰ στηρίξεις κάποιον πού μέσα σέ δευτερόλεπτα εἶδε τὴν οἰκογένειά του νὰ χάνεται στὰ συντρίμμια; Καί τὸ ἀδιέξοδο γίνεται ἀκόμη πιό ἀνυπόφορο, ὅταν ἡ καταστροφή ὀφείλεται ὄχι σέ ἀντικειμενική δυσχέρεια, ἀλλὰ στὴν ὀλιγωρία θεσμικῶν παραγόντων καί ποικίλων ὑπευθυνοανεύθυνων...

Ὡστόσο, ἂν καί πρὸς στιγμὴν εἶναι φυσικὸ νὰ κατισχύει ἡ θλίψη, ὄχι, δέν χάθηκε ἡ ἐλπίδα! Ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι μιά μηχανή πού, ὅταν χαλάει, πετιέται στὰ σκουπίδια. Δέν εἶναι ἓνα προϊόν μέ ἡμερομηνία λήξης. Εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, εἶναι τὸ ἀγαπημένο παιδί τοῦ οὐράνιου Πατέρα, ὁ ὁποῖος γιὰ χάρη του θυσιάσε τὸν μονογενῆ του Υἱό. Γιὰ ποιὸν λόγο ἔγινε ὁ παντοδύναμος Θεὸς ἄνθρωπος; Γιατί ὑπέμεινε τὴ φθορά; Γιατί πέθανε, ὅπως ὅλοι μας, καί μάλιστα μέ τὸν πιό φριχτὸ θάνατο, τὸν σταυρικό; Ὅλα αὐτὰ ἐμᾶς δέν διακόνησαν; Στὴ λύτρωσή μας δέν ἀπέβλεπαν; Ἄρα δέν εἴμαστε ἓνας σωρός ἀπὸ σάρκες, πού προορίζεται γιὰ τὸν τάφο καί τὴν ἀποσύνθεση, ἀλλὰ κάτι ἀσύλληπτα περισσότερο! Καί προπάντων δέν πρέπει νὰ λησμονοῦμε τὸ μέγιστο: Ὁ Κύριος Ἰησοῦς πεθαίνοντας συνέτριψε τὸν θάνατο καί μέ τὴν ἀνάστασή του ἄνοιξε διάπλατα γιὰ ὅλους μας τὴν πύλη τῆς αἰώνιας ζωῆς. Συνεπῶς ὄχι, ὁ θάνατος δέν εἶναι τὸ τέλος! Εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἀρχή. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἀτελεύτητης, λαμπρῆς καί τέλειαις χαρᾶς πού ἀνέτειλε ἀπὸ τὸ κενὸ μνήμα τοῦ Ἀναστημένου!...

Κάποτε οἱ τάφοι θ' ἀδειάσουν καί οἱ νεκροὶ μας θά ἀναστηθοῦν, εἶναι βέβαιο. Εἶναι πιό βέβαιο ἀπὸ τὸ ὅτι αὔριο θά ἀνατεῖλει ὁ ἥλιος. Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι μιά πραγματικότητα, ἓνα γεγονός τὸ ὁποῖο μαρτυροῦν δυὸ χιλιάδες χρόνια ἱστορίας! Ὅσοι λοιπὸν θρηνοῦμε κεκοιμημένους, θάρρος, τίποτα δέν χάθηκε! Μόνο νὰ στηριχτοῦμε γερὰ πάνω σ' Αὐτόν πού ἔκανε τὸν ἑαυτό του δρόμο γιὰ νὰ θριαμβεύσει ἡ ζωή.

Σ' Αὐτόν πού εἶναι ἡ ἴδια ἡ ζωή!...

Θά ἀδιαφορήσουμε;

“Όταν οἱ δύο πρῶτοι ἄνθρωποι, ὁ Ἀδάμ καί ἡ Εὐά, ἀρνήθηκαν τόν ἅγιο Θεό καί υπέκυψαν στόν ἐγωισμό τους καί στήν ὀλέθρια παρότρυνση τοῦ Σατανᾶ, δέν παρέβησαν ἀπλῶς ἕναν κανόνα. Ἄν τό πρόβλημα ἦταν αὐτό, ἄν ἐπρόκειτο δηλαδή μόνο γιά μιάν ἠθική βλάβη, τότε ὁ Κύριος, ἡ Ἀγάπη, θά τοὺς καλοῦσε ἀπλῶς σέ μετάνοια καί ἔτσι ἡ διασάλευση πού εἶχε προκληθεῖ θά ἀποκαθίστατο.

“Όμως δέν ἔγινε κάτι τέτοιο. Μολονότι οἱ πρωτόπλαστοι συνειδητοποίησαν τό λάθος τους καί μπορούμε νά εἴμαστε βέβαιοι ὅτι μετανόησαν, ἄν καί ἡ ἅγια Γραφή δέν λέει κάτι ἐπ’ αὐτοῦ, ὁ θάνατος δέν ἀποτράπηκε, δέν ἀποσοβήθηκε ἡ καταστροφική αὐτή ἐξέλιξη.

Αὐτό συνέβη διότι τό πρόβλημα ἦταν ἐντέλει ὑπαρξιακό, δέν ἦταν μιὰ ὑπόθεση ἐπιλήψιμης συμπεριφορᾶς. Ἡ ἄμαρτία ἀλλοίωσε αὐτή τήν ἴδια τήν ψυχοσωματική ὑπόστασή μας. Ἀπό τήν ὥρα πού ἀπομακρυνθήκαμε ἀπό τόν Θεό, τήν πηγὴ τῆς ζωῆς, ἡ φθορά κυριάρχησε στή φύση μας, ὅπως μιὰ ἀναπόδραστη γενετική ἀναπηρία. Δέν ἤμασταν πλέον «ἐπιδεκτικοὶ ἀφθαρσίας», ἀλλά ἀνίατα ἀσθενεῖς καί μελλοθάνατοι.

Συνεπῶς, δέν ἀρκοῦσε γιά τή θεραπεία μας ἡ μετάνοια. Ἀπαιτοῦνταν ἀνακαίνιση σύνολης τῆς φύσης μας καί ὄχι μόνο τοῦ νοῦ. Ἡ μετάνοια ἀποτελεῖ μὲν προϋπόθεση γιά τή σωτηρία μας, ἀλλά δέν μπορεί ἀπό μόνη της νά μᾶς ἀναστήσει ἀπό τοὺς τάφους μας. Χρειάζεται ἐμεῖς, οἱ δηλητηριασμένοι ἀπό τό φαρμάκι τοῦ θανάτου, νά κοινωνήσουμε τή ζωή, νά συνδεθοῦμε ὡς ὑπάρξεις μέ τόν αἰώνιο καί παντοδύναμο Κύριο.

Ἦταν μ’ ἄλλα λόγια ἀναγκαῖο νά σαρκωθεῖ ὁ Θεός. Μόνο μέ τό μπόλι αὐτό ἡ ἀγριελιά, ὁ ἄνθρωπος τῆς πτώσης, θά μεταβαλλόταν σέ δέντρο ἡμερο καί εὐλογημένο. Μόνον ἔτσι ἡ ἀθάνατη ζωὴ τοῦ Θεοῦ θά γινόταν ζωὴ μας. Δέν ὑπῆρχε ἄλλη λύση.

Βέβαια ὁ Θεός μπορούσε νά σώσει τόν ἄνθρωπο μέ μιάν ἐντολή του. Τά πάντα δύνата. “Όμως τότε θά παραβίαζε τήν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου καί θά ὑποβίβαζε τό πλάσμα του στήν κατηγορία τοῦ ζώου. Καί δέν ἤθελε ὁ Κύριος κάτι τέτοιο. Ὁ Κύριος ἤθελε νά παραμείνουμε ἄνθρωποι, δηλαδή εἰκόνες του, ἀντίγραφέα του, ὅπως

ἀκριβῶς μᾶς δημιούργησε.

Γι' αὐτόν τόν λόγο προτίμησε νά μπεῖ στήν ἱστορία μας ὡς ἕνας ἀπό μᾶς -ὁ Ἰησοῦς ἀπό τή Ναζαρέτ-, καί ὄχι μόνο: Δέν ἔκρινε ἀρκετή τή σάρκωσή του, ἀλλά οἰκειώθηκε καί τή φθορά καί τελικά καί τόν θάνατο. Καί μάλιστα ὄχι ἀπλῶς δέχτηκε νά πεθάνει, ἀλλά ἀνέχτηκε νά τόν σταυρώσουν! Δέν ὑπῆρχε στήν ἀρχαιότητα ἄλλος πιό ἐξευτελιστικός τρόπος ἐκτέλεσης!

Γιατί προτίμησε νά ὑπομείνει αὐτή τήν ἀσύλληπτη φρίκη; Γιά τόν ἴδιο λόγο πού σαρκώθηκε· διότι ἤθελε νά διαφυλάξει τήν ἐλευθερία μας. Ἐάν ὁ Κύριος μᾶς χάριζε τή λύτρωση ἀπλά καί μόνο μέσῳ τῆς ἐνανθρώπησής του, θά ἐπρόκειτο γιά ἕνα θαῦμα πού θά μᾶς ἄφηνε ἄφωνους καί θά μᾶς ὑπέτασσε ἐκόντες ἄκοντες στήν κηδεμονία του. Ὅμως σέ τί θά διαφέραμε τότε ἀπό τά ἀνελεύθερα ζῶα πού τά σέρνουν ἀπό τό καπίστρι; Σέ τίποτε. Διότι ἐλεύθερος, καί ἄρα ἄνθρωπος, εἶναι αὐτός πού δέν χειραγωγεῖται μέ κανέναν τρόπο. Πού μπορεῖ νά λέει «ὄχι» ἀκόμη καί στόν Θεό. Καί πόσο πράγματι εὐκόλο εἶναι νά πεῖς «ὄχι» σ' ἕναν σταυρωμένο κατάδικο!...

Ὅσῳ οὔτε αὐτό, δηλαδή ὁ ἐξευτελιστικός θάνατος, κρίθηκε ἐπαρκές. Ὁ Κύριος ταπεινώθηκε ἀκόμη περισσότερο: Μολονότι συνέτριψε τόν θάνατο τή στιγμή πού πέθανε πάνω στόν σταυρό, διότι βέβαια ἦταν ἀδύνατο νά ὑποταχθεῖ ὁ Θεός στόν ἐκμηδενισμό, δέχτηκε νά θαφτεῖ ὅπως ὁ ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος καί νά παραμείνει νεκρός ἐπί τριήμερο. Κι ὅταν ἔπειτα ἀναστήθηκε, ὅταν ἐντέλει ὁ στόχος ἐπιτεύχθηκε καί ὁ Σατανᾶς καί ὁ ἄδης αἰχμαλωτίστηκαν καί καταργήθηκαν, δέν φανέρωσε σ' ὄλους ἀπτά τή μέγιστη αὐτή ἀλήθεια, ἀλλά χάριν καί πάλι τῆς ἐλευθερίας μας τήν ἔκανε ὑπόθεση πίστεως. Νά μπορεῖ ὁ καθένας νά τήν ἀμφισβητήσῃ. Ἐτσι ἐδῶ καί δύο χιλιάδες χρόνια ἀναρίθμητα στίφη ἐχθρῶν του, γιά τούς ὁποίους ὡς στοργικός Πατέρας ἔδωσε τά πάντα, τόν λοιδοροῦν καί τόν χλευάζουν σάν ἀνύπαρκτο, πλάσμα νοσηρῆς φαντασίας ἢ ἀπατεώνα!...

Κι ὅμως! Τήν ἴδια ἀκριβῶς τή στιγμή πού ὁ πλανήτης ἀντηχεῖ κατάρες καί ἀναθέματα ἐναντίον του, τή στιγμή πού ἡ Ἐκκλησία του περιθωριοποιεῖται παντοιοτρόπως ὡς ἀναχρονισμός καί τροχοπέδη τῆς... προόδου, δέν λείπουν ἄνθρωποι σ' ὅλα τά πλάτη τῆς γῆς, οἱ ὁποῖοι λατρεύουν τόν Ἰησοῦ ὡς ἀνασάντα καί Θεό, ἀδιαφορώντας γιά τήν πολυδιαφημισμένη «λογική» καί «γνώση» τοῦ κόσμου τούτου. Στέκονται ἀμετακίνητοι καί μέ δέος μπροστά στό κενό μνημα καί σ' ἄδεια ματωμένα του σάβανα, καί μέσα σέ ὀρυμαγδούς εἰρωνείας, ἐμπαιγμῶν, ἀπειλῶν, διώξεων καί ἐπιθέσεων ὁμολογοῦν μέ παρρησία τό μέγα μήνυμα: «Ἰδοὺ γάρ ἦλθε διὰ τοῦ σταυροῦ χαρὰ ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ»!...

Καί σκέφτομαι, ἀδελφέ μου: Εἴμαστε ἐγώ κι ἐσύ ἀνάμεσά τους; Ὁμολογοῦμε τήν ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας μέ τόν λόγο καί προπάντων μέ τήν ἀναστημένη ζωή μας; Οἱ ἄνθρωποι γύρω μᾶς κοιτοῦν στά μάτια καί περιμένουν μέ ἀγωνία. Μπορεῖ νά μὴν τό λένε μέ τό στόμα, τό λένε ὅμως μέ τό κουρασμένο βλέμμα τους, μέ τίς συμπλεγματικές ἐκρήξεις ἐγκωσμοῦ ἢ μέ τήν ἐκδήλωση παράλογης καί ἀναίτιας βίας. Λαχταροῦν νά λυτρωθοῦν ἀπό τόν φόβο τοῦ θανάτου καί ν' ἀναπνεύσουν ἐπιτέλους λεύτερα! Ἐμεῖς πού γνωρίζουμε τόν Λυτρωτή θά ἀδιαφορήσουμε;...

Χριστός ἀνέστη!

Εὐ. Ἀλ. Δάκας

Ὁ Πασχάλιος Ἀμνός

Τό «Πέρασμα» (ἔβρ. «Pesah») εἶναι ἡ λέξη μέ τήν ὁποία ἔμεινε γνωστή στήν ἱστορία ἡ «δέκατη πληγή τοῦ Φαραώ» καί συγχρόνως ἡ θαυματουργική ἀπαλλαγὴ τῶν ἀρχαίων Ἰσραηλιτῶν ἀπό αὐτήν. Ἦταν τό πέρασμα τοῦ Ὀλοθρευτῆ, πού θανάτωσε ὅλα τά πρωτότοκα τῶν Αἰγυπτίων τό βράδυ τῆς 14^{ης} τοῦ πρώτου μήνα τοῦ ἔτους κατά τό ἡμερολόγιο τῆς ἐποχῆς. Οἱ Ἰσραηλίτες προστατεύθηκαν ἀπό τή θεϊκὴ ὀργὴ χάρις στό αἷμα ἑνός ἀμνοῦ, τόν ὁποῖο ἔσφαξαν, σύμφωνα μέ τήν ἐντολὴ πού εἶχαν λάβει νωρίτερα ἀπό τόν Θεό, καί μέ τό αἷμα του ἔβαψαν τό κάσωμα τῆς θύρας τοῦ σπιτιοῦ τους. Μέ τόν τρόπο αὐτό ὁ θάνατος προσπέρασε τά σπιτία τους καί, ὅταν ξημέρωσε, ξεκίνησαν τὴ μεγάλη περιπέτεια τῆς ἐπιστροφῆς στή γῆ τῶν πατέρων τους Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καί Ἰακώβ (βλ. Ἔξ κεφ. 12-13).

Ἡ σφαγὴ ὅμως αὐτὴ δέν ἦταν τόσο ἀπλή. Ἔπρεπε νά γίνει μέ μία συγκεκριμένη διαδικασία, ἡ ὁποία γιὰ τὴ συγκεκριμένη χρονικὴ στιγμή ἦταν πέρα γιὰ πέρα περιπτῆ, ἀφοῦ δέν ἐξυπηρετοῦσε κανένα πρακτικὸ σκοπὸ. Σύμφωνα μέ τίς ὁδηγίες, κάθε Ἰσραηλιτικὴ οἰκογένεια ἔπρεπε νά προμηθευτεῖ ἓνα πρόβατο τῆς δέκατης ἡμέρας τοῦ πρώτου μήνα· ἔπρεπε νά εἶναι ἀρτιμελές καί χωρὶς κανένα σωματικὸ ἐλάττωμα, νά εἶναι ἀρσενικό καί ἡλικίας ἑνός ἔτους. Ἔπρεπε δηλαδή νά ἔχει ὅλες τίς προδιαγραφές πού ἡ μωσαϊκὴ νομοθεσία θά ὄριζε ἀργότερα γιὰ τὰ προσφερόμενα στή λατρεία τοῦ Θεοῦ ζῶα, προκειμένου νά τοῦ ἀφιερωθοῦν μέ τίς ἅγιες θυσίες. Μετά τό βάψιμο τῶν θυρῶν τους μέ τό αἷμα του, ἔπρεπε

νά τό ψήσουν ὁλόκληρο στή φωτιά, νά μὴν τό βράσουν, καί νά τό φάνε διαμελισμένο σέ τμήματα χωρὶς ὅμως νά σπάσουν κανένα κόκκαλό του. Θά ἔπρεπε νά φαγωθεῖ γρήγορα, μαζί μέ ἄζυμο ψωμί καί πικρά χόρτα, καθὼς θά βρισκόταν σέ κατάσταση ἐξόδου: ντυμένοι μέ τὰ ρούχα τους καί ζωσμένοι τῆ μέση, μέ ὑποδήματα στά πόδια καί ραβδί στό χέρι, ἐνῶ θά στέκονταν ὄρθιοι καί θά ἦταν ἔτοιμοι γιὰ τὴν ἀναχώρηση. Κανείς δέν ἔπρεπε νά βγεῖ ἀπό τό σπίτι του ὅλη τὴ νύχτα, ἐνῶ ὁ ἀμνός ἔπρεπε νά καταναλωθεῖ ὁλόκληρος μέχρι τό πρωί. Ἐάν κάτι περισσεύε, ἔπρεπε νά τό κάψουν στή φωτιά πρὶν φύγουν.

Ὅλες αὐτές οἱ λεπτομέρειες ἀποτυπώνουν, ἐκτός ἀπὸ τὴν κρισιμότητα καί τό ἐπεῖγον τῆς κατάστασης, τόν ἰδιαίτερο χαρακτήρα τῆς ἀπελευθέρωσης· δέν ἦταν μία ἀπλή ἀνθρώπινη ἀνακούφιση ἀπὸ τόν πόνο καί τὴ δουλεία, ἀλλὰ μία θεϊκὴ δωρεὰ καί ἐπομένως ἱερή, ἡ ὁποία ἔπρεπε νά ἐπιτελεσθεῖ μέ κάθε ἀκριβεία, μέ τὴν ἱερότητα καί τὴν ἀγιότητα πού ταιριάζει στὸν Θεό.

Σύντομα ἡ θεϊκὴ εὐεργεσία ἐπιβεβαιώθηκε, ὅταν ἐπαναλήφθηκε μέ μιά νέα ἀφορμὴ καί ἓνα νέο «πέραςμα»: μέ τὴ διάβαση τῆς Ἐρυθρᾶς Θάλασσας, ἡ ὁποία βρέθηκε μπροστά τους ὡς τό νέο, μεγαλύτερο καί θανατηφόρο ἐμπόδιο πού συνάντησαν στήν πορεία τους, καθὼς πίσω τους ἐρχόταν ἀπειλητικὸς ὁ αἰγυπτιακὸς στρατός. Ὁ ἡγέτης Μωυσῆς ἔλαβε τὴν ἐντολὴ ἀπὸ τόν Θεό νά ὑψώσει τό ραβδί του καί νά ἐκτείνει ἐμπρός τό χέρι του σχηματίζοντας τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ. Τά νερά σχίστηκαν καί οἱ Ἰσ-

ραηλίτες πέρασαν στην άπέναντι όχθη, ενώ οι Αιγύπτιοι αποκλείστηκαν στην άλλη. Μέ τον τρόπο αυτό ο λαός του Θεού άπελευθερώθηκε πλήρως από τή σκληρή δουλεία καί πήρε τόν δρόμο τής έπιστροφής στην πατρογονική Γή τής έλευθερίας καί τής εύημερίας.

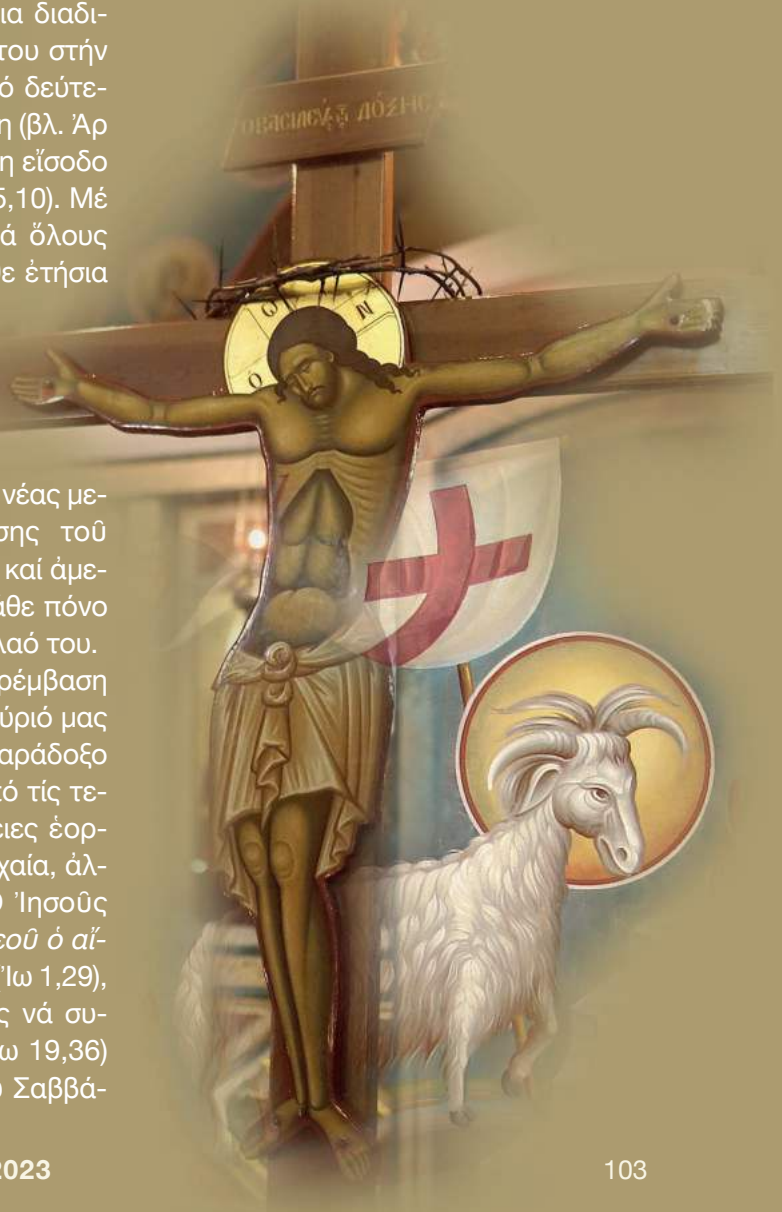
Έτσι ολοκληρώθηκε καί ή εύεργεσία τής άπελευθέρωσης. Ό άμνος τής νύχτας εκείνης, πού θυσιάστηκε καί μέ τό αίμα του σώθηκε ο λαός του Θεού, συγκέντρωσε επάνω του όλο τόν συμβολισμό του γεγονότος. Μέ τήν ίδια διαδικασία επαναλήφθηκε ή θυσία του στην πρώτη ανάμνηση του Πάσχα τό δεύτερο έτος μετά τήν άπελευθέρωση (βλ. Άρ 9,1-5), όπως καί κατά τήν πρώτη είσοδο στην Γή τής έπαγγελίας (βλ. Ίη 5,10). Μέ τόν ίδιο τρόπο τηρήθηκε πιστά όλους τούς επόμενους αιώνες σε κάθε έτήσια επέτειο του γεγονότος, στο πασχάλιο δείπνο τής νύχτας τής 14^{ης} του πρώτου μήνα του έτους, καλλιεργώντας σταθερά καί συστηματικά τήν προσημονή τής νέας μεγάλης εύεργετικής παρέμβασης του Θεού, πού θά χάριζε τήν πλήρη καί άμετάκλητη άπελευθέρωση από κάθε πόνο καί κάθε είδους δυστυχία στον λαό του.

Η άναμενόμενη αυτή παρέμβαση του Θεού έγινε πράξη μέ τόν Κύριό μας Ίησου Χριστό, αλλά μέ έναν παράδοξο τρόπο, πού έδειξε ότι καμία από τίς λειτουργικές εκείνες λεπτομέρειες έορτασμού του Πάσχα δέν ήταν τυχαία, αλλά τυπολογικώς προφητική: Ό Ίησους άνακηρύχθηκε «ό άμνος του Θεού ό αίρων τήν άμαρτίαν του κόσμου» (Ίω 1,29), θυσιάστηκε στον σταυρό χωρίς να συντριβεί κανένα όστό του (βλ. Ίω 19,36) τήν Παρασκευή του πασχάλιου Σαββά-

του εκείνου του έτους, κατά τήν ώρα τής παρασκευής (προετοιμασίας) του πασχάλιου δείπνου. Καί μέ τήν τριήμερη ταφή του πραγματοποίησε τό μεγάλο Πέρασμα από τή χώρα τής σκιās καί του θανάτου στην Γή τής άνάστασης, τής ζωής, τής έλευθερίας καί τής καινής κτίσης, συμπαρασύροντας μαζί του καί όλο τόν λαό του, τόν νέο Ίσραήλ, τήν Έκκλησία. Έγινε ο Ίδιος ή «Χώρα των ζώντων»!

Χριστός άνέστη!

Αθανάσιος Γ. Παπαρνάκης

Θρίαμβοι καὶ Θρίαμβος

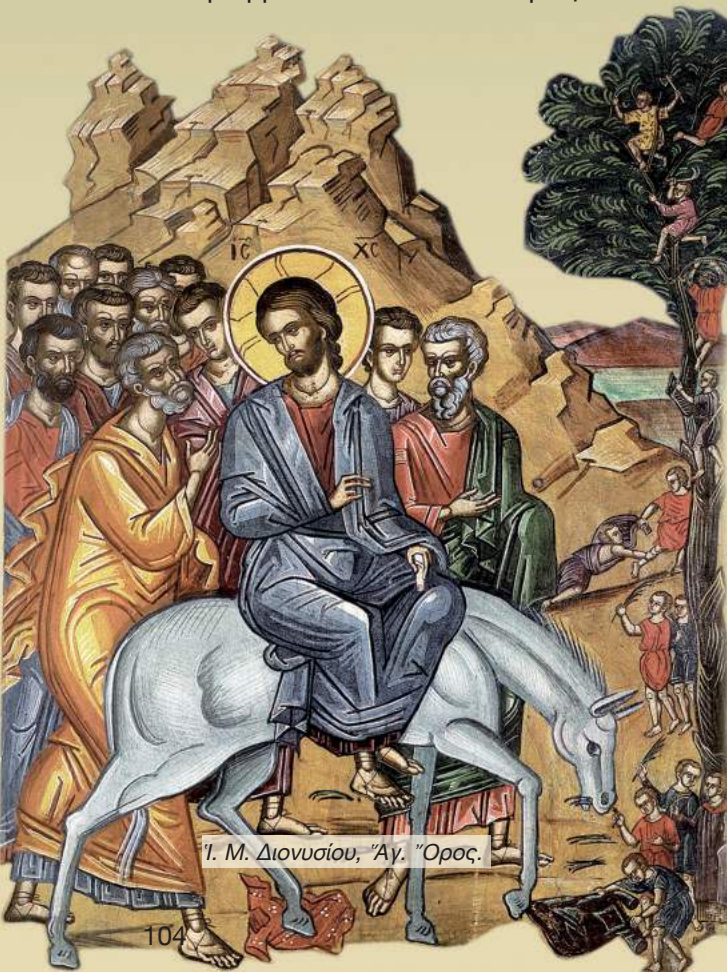
Ἐκεῖνος πού ἔχει τόν οὐρανό θρόνο καί τή γῆ ὑποπόδιο, ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ καί Λόγος, ὁ αἰώνιος Δεσπότης τοῦ ἀνθρώπινου γένους, ταπεινώνεται καί εἰσέρχεται στό Ἱεροσόλυμα ἐπάνω σ' ἓνα πουλαράκι λίγο πρὶν τό Πάσχα.

Οἱ ρωμαῖοι ἄρχοντες, ὅταν τελείωνε ὁ πόλεμος καί νικοῦσαν τούς ἀντιπάλους τους, ἐπέστρεφαν δοξασμένοι, μπαίνοντας στήν πόλη μέ χρυσές ἄμαξες. Στήν ἀρχή τῆς πομπῆς τοποθετοῦνταν οἱ αἰχμάλωτοι ἡγέτες, οἱ σύμμαχοί τους καί οἱ στρατιῶτες -μερικές φορές καί οἱ οἰκογένειές τους. Περπατοῦσαν συνήθως ἀλυσσοδεμένοι, ἐνῶ κάποιοι ἀπό αὐτούς προορίζονταν γιά ἐκτέλεση. Τά κατασχεμένα τους ὄπλα, χρυσός, ἄργυρος, ἀγάλματα, περίεργοι ἢ ἐξωτικοί θησαυροὶ μεταφέρονταν μέ ἄμαξες πίσω τους, μαζί μέ πίνακες πού ἀπεικόνιζαν σημαντικά ἐπεισόδια τοῦ πολέμου. Στή συνέχεια ἔρχονταν στή σειρά μέ τά πόδια οἱ συγκλητικοί καί οἱ ἀξιωματοῦχοι τῆς Ρώμης, μέ τίς ἐρυθρές πολεμικές τους ἐνδυμασίες, στεφανωμένοι μέ δάφνες καί μετά ὁ νικητής στρατηγός στό ἄρμα του μέ τά τέσσερα ἄλογα ἢ κάποτε μέ λιοντάρια καί ἐλέφαντες. Οἱ ἄοπλοι στρατιῶτες του ἀκολουθοῦσαν μέ δάφνινα στεφάνια, φωνάζοντας «ἐγὼ θριαμβεύω!» καί τραγουδώντας ὕμνους. Ὅλα αὐτά γίνονταν μέ τή συνοδεία μουσικῆς, θυμιάματος καί ρίψης λουλουδιῶν. Αὐτή τὴν πομπή τὴν ὀνόμαζαν «θρίαμβο».

Θρίαμβο -πολύ ἀλλιώτικο ὅμως- ἔκανε κι ὁ Χριστός, ὁ ἄρχοντας τῆς εἰρήνης καί

τῆς ἀγάπης, κατὰ τὴν εἴσοδό του στό Ἱεροσόλυμα. Θριαμβευτική καί μεγαλόπρεπη ἡ εἴσοδός του! Πλήθη ἀναριθμητά συγκεντρώθηκαν, γιά νά ζητωκραυγᾶσουν τόν Κύριο τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου. Ἦταν

τέτοια ἡ ὑποδοχή ὥστε, «εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσεισθη πᾶσα ἡ πόλις» (Μθ 21,10). Ὁ Κύριός μας ὅμως, πού ὅλα τὰ ἄλλαξε καί τὰ ἔκανε «καινά», ἔκανε καί τόν θρίαμβό του καινός. Ὁ ρωμαῖος ὑπάτος καθόταν ἐπάνω σέ θρόνο καί σέ χρυσοστόλιστη ἄμαξα, ἐνῶ ὁ Χριστός ἐπάνω σ' ἓνα πουλάρι, πού εἶναι τό πιό ταπεινό καί καταφρονημένο ἀνάμεσα στό ζῶα. Ὁ ἴδιος ταπεινός, πράος, ἡσυχος, φτωχοντυμένος, σύμφωνα μέ τὴν προφητεία τοῦ Ζαχαρία: «Εἶπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι πραῦς καί ἐπιβεβηκῶς ἐπὶ ὄνον καί πῶλον υἱὸν ὑπο-

Ἱ. Μ. Διονυσίου, Ἀγ. Ὄρος.

ζυγίου» (Μθ 21,5· πρβλ. Ζα 9,9-10). Δέν κρατάει στό χέρι του σκῆπτρο, ἀλλά εὐλογεῖ τόν κόσμο. Νικητής ἀπό τόν πόλεμο ἔρχεται, ἀφοῦ προηγουμένως πάλεψε μέ τόν θάνατο καί τόν νίκησε, ἀνασταίνοντας τόν φίλο του Λάζαρο. Δέν συνοδεύεται ὅμως ἀπό ὑπασπιστές καί δορυφόρους, ἀλλά ἀπό ἄκακους ψαράδες, καταφρονεμένους σάν καί Κεῖνον. Σημαῖα του ἡ ἄκρα ταπείνωση, ἡ ἀπόλυτη πτωχεῖα καί ἡ ἀπέριττη ἀπλότητα. Σάλπιγγες καί τύμπανα δέν διαλαλοῦσαν τή δόξα του, ἀθῶα ὅμως παιδιὰ καί νήπια κραύγαζαν «Ὡσαννά· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου» (Ίω 12,13), στρώνοντας κάτω κλαδιά δέντρων καί ροῦχα, γιά νά πατήσει τό γαῖδουρί πού μετέφερε τόν Χριστό. «Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχούμενος καί ὑμνούμενος ὑπὸ τῶν Σεραφίμ» δέν χρησιμοποίησε χρυσή ἄμαξα οὔτε ὑπερήφανο ἄλογο ἀλλά ἓνα ταπεινό γαῖδουράκι.

Ποιός δέν δακρῦζει, ὅταν συλλογίζεται αὐτό τό μυστήριο! Πόσοι ὅμως μπορούμε νά νιώσουμε τήν ἐλευθερία πού μᾶς χάρισε ὁ ἐλευθερωτής Χριστός καί νά ἀκολουθήσουμε τό πουλάρι κι ὄχι τὰ ἀφρισμένα ἄλογα, πού χλιμιντρίζοντας ἔμπαιναν τότε στή Ρώμη μέ τὰ πολλά εἰδῶλα, γιά νά εἰσέλθουμε κι ἐμεῖς μαζί μέ τόν Βασιλιά τῆς εἰρήνης στήν Ἄνω Ἱερουσαλήμ;

Ἡ χαρά τῶν Ἰουδαίων ἦταν ἀσυγκράτητη. Τί σημαίνει τό μεγάλο πλήθος, οἱ κλάδοι τῶν φοινίκων, ἡ θεελλώδης βασιλική ὑποδοχή, ἡ θριαμβευτική χαρά; Τόν θρίαμβο αὐτό τόν μνημονεύουμε κάθε χρόνο μέ τήν ἴδια ἀκριβῶς χαρά, σάν νά βρισκόμαστε κι ἐμεῖς στά Ἱεροσόλυμα, περιμένοντας, χαιρετίζοντας, ὑμνῶντας καί ἐπαναλαμβάνοντας τίς ἴδιες ἐπευφημίες, τὰ ἴδια «ὠσαννά». Αὐτό σημαίνει πῶς ὁ Χριστός εἶναι βασιλιάς, πῶς βασιλεύει, πῶς ὁ λαός τόν ἀναγνωρίζει ὡς βασιλιά! Μίλησε, ἐξάλλου, γιά τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ καί γιά τή μέλλουσα βασιλεία Του. Κατά τή θριαμβευτική εἴσοδο στά Ἱεροσόλυμα, ἕξι μέρες πρὶν ἀπό τό Πάσχα, ὁ Ἰησοῦς ἀποκαλύπτει τό ἐπίγειο βασιλείο του, τό ἀνοίγει, προσκαλώντας ὅλους ἐμᾶς, νά γίνουμε πολίτες αὐτοῦ τοῦ βασιλείου, ὑπήκοοι ἐνός ταπεινοῦ Βασιλιά, χωρίς ἐπίγεια ἐξουσία καί δύναμη, ἀλλά μέ παντοδύναμη καί παντοκρατορική ἀγάπη.

Ζοῦμε σ' ἓναν κόσμο, κάτω ἀπό κυβερνήσεις καί ἡγέτες πού ἔχουν ἀπαρνηθεῖ τόν Θεό -καί ἐν πολλοῖς καί τόν λαό- καί ἐνδιαφέρονται μόνο γιά τὰ προσωπικά τους συμφέροντα, κρατώντας ζηλότυπα τήν ἐξουσία, τή δύναμη καί τίς ἀμφισβητούμενες νίκες καί ἐπιτυχίες τους. Σ' αὐτόν τόν κόσμο πού νά βρεθεῖ τόπος γιά τήν ἀγάπη, τό φῶς καί τή χαρά τοῦ Θεοῦ; Αὕτη ὅμως τή μοναδική μέρα, τήν Κυριακή τῶν Βαΐων, καθώς βρισκόμαστε σέ κοσμοπλημμυρισμένες ἐκκλησίες, μέ τὰ κλαδιά τῶν φοινίκων στά χέρια καί τή βροντή τοῦ βασιλικοῦ «ὠσαννά» στά χεῖλη μας, ἐπιβεβαιώνουμε στόν ἑαυτό μας καί στόν κόσμο: Ἡ βασιλεία

του Χριστού ζει. Ἡ βασιλεία πού ἔλαμψε τόσο λαμπρά ἐκείνη τήν ἡμέρα στά Ἱεροσόλυμα δέν πέθανε, δέν ἐξαφανίστηκε ἀπό τό πρόσωπο τῆς γῆς, παρά τίς λυσσαλέες ἐπιθέσεις πού δέχθηκε καί δέχεται.

Γι' αὐτό ὁμολογοῦμε μέ τά χεῖλη μας καί τήν καρδιά μας: Κύριε, εἶσαι ὁ μόνος μας Βασιλιάς. Πιστεύουμε ἀκράδαντα πώς ἡ βασιλεία τῆς ἀγάπης σου θά νικήσει τήν ἀμαρτία, τό κακό καί τόν θάνατο, ἔστω κι ἂν οἱ ἰσχυροί τῆς γῆς στηρίζουν κάθε ἐλπίδα στή δύναμη καί στή βία. "Ὁχι! Ἡ βασιλεία τῆς βίας, τοῦ κακοῦ καί τοῦ ψεύδους δέν θά κυριαρχήσει! Θά καταρρεύσει, ὅπως κάθε πρῶην τύραννος, πού θέλησε νά σέ ἐξαφανίσει ἀπό τό πρόσωπο τῆς γῆς, ὅπως ἐκεῖνοι οἱ ρωμαῖοι στρατηγοί πού ἔκαναν τούς θριάμβους καί τούς ὁποίους κανεῖς σχεδόν δέν θυμᾶται. Ἀλλά τό βασιλείό σου, Κύριε, θά παραμείνει· «οὐκ ἔσται τέλος» αὐτοῦ. Σέ θερμοπαρακαλοῦμε, ἔλα, Κύριε, μέ τήν ἀγάπη σου νά σκουπίσεις τά δάκρυα ἀπό τά μάτια μας· ἔλα, γλυκίε μας Ἐσταυρωμένε, νά διαλύσεις μέ τή χαρά σου κάθε λύπη πού ἐμφωλεύει μέσα μας, καί νά πληρώσεις μέ τό φῶς τῆς ἀνάστασης τόν κόσμο πού Ἐσύ δημιούργησες, γιά νά μπορέσουμε κι ἐμεῖς νά ψάλουμε μαζί μέ τόν ἕμνωδό τό ἐξαίσιο Ἀπολυτίκιο τῆς ἑορτῆς τῶν Βαΐων: «Τήν κοινήν ἀνάστασιν πρό τοῦ σοῦ πάθους πιστούμενος, ἐκ νεκρῶν ἤγειρας τόν Λάζαρον, Χριστέ ὁ Θεός. "Ὅθεν καί ἡμεῖς ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες, σοῖ τῷ νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν· Ὁσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

Ἀποκάλυψη

Σέ ἓνα ἔξοχο ξένο διήγημα, ὁ δήμαρχος μιᾶς πόλης ρωτάει τόν νεκραναστημένο κυνηγό Γράκχο, ἓνα εἶδος Περιπλανώμενου Ἰουδαίου ἢ Γέρου Ναυτικοῦ, πόσο σκοπεύει νά μείνει. «Δέν μπορῶ νά σᾶς πῶ, κύριε δήμαρχε», ἀπαντάει ὁ Γράκχος, «τό πλοῖο μου εἶναι χωρίς τιμόνι καί τό σπρώχνει ἓνας ἀγέρας πού φυσᾶ ἀπό τά κρύα μέρη τοῦ θανάτου». Τό κείμενο κλείνει ἐκεῖ, χωρίς ἐξηγήσεις, χωρίς τέλος.

Αὐτά τά μέρη προσπάθησε, τήν ἴδια περίπου ἐποχή, νά ζωγραφίσει κι ὁ ἔλβετος ζωγράφος στόν περίφημο πίνακά του «Ἡ νῆσος τῶν νεκρῶν». Πέτρινη, ἀπόκοσμη καί ψηλά βράχια, ζοφερά δέντρα νά κρύβουν ὅ,τι ὑπάρχει πίσω. Μπροστά στά σκοτεινά νερά μιά βάρκα ἔτοιμη νά περάσει ξανά τήν πύλη τῆς σιωπῆς.

Σέ μιά σκηνή πού γιά κάποιους θεωρήθηκε «ἡ πιό σπαρακτική ὥρα στήν ἱστορία τοῦ κινηματογράφου», ἓνα ἀνθρωποειδές κατασκεύασμα κραυγάζει μπροστά στόν ἄνθρωπο πού τό ἔφτιαξε καί τώρα θέλει νά τό καταστρέψει, ἀφοῦ ἔφτασε ἡ ἡμερομηνία λήξης του: «Θέλω κι ἄλλη ζωή, πατέρα! Εἶδα πράγματα πού ἐσεῖς οἱ ἄνθρωποι δέν θά τά πιστεύ-

ατε ποτέ. Ὅλες αὐτές οἱ στιγμές θά χαθοῦν μέσα στόν χρόνο, ὅπως τά δάκρυα στή βροχή. Ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ θανάτου».

Ἡ ὑψηλή τέχνη σέ ὅλες της τίς μορφές δέν εἶναι παρά ἡ ἀναρθη κλαυθροῦ ὅλων μας μπροστά στόν χρόνο πού τελειώνει. Αὐτήν τήν κλαυθροῦ ἡ τέχνη προσπαθεῖ νά τήν ἀρθρώσει σέ λόγο, σέ ἦχο, σέ χρώμα, σέ μάρμαρο, σέ θέαμα. Νά τήν ἀρθρώσει καί ἔστω στιγμιαία νά τήν καταργήσει, ὅπως ὁ θάνατος αἰφνίδια καταργεῖ τή ζωή μας καί τή χαρά μας ἀφοῦ, ὅπως ἔγραψε ἕνας μεγάλος ξένος ποιητής, «ὁ θάνατος εἶναι ὁ ἦχος μιᾶς μακρινῆς βροντῆς σέ μιά ἐκδρομή».

Ἡ τέχνη πάσχιζε πολύ, εἶναι ἀλήθεια, νά ἀνοίξει τό κλειστό βιβλίο. Δέν μπόρεσε. Τό βιβλίο εἶναι κατασφραγισμένο μέ ἑπτά σφραγίδες.

«Καί ἐγώ ἔκλαιον πολύ», γιατί δέν βρέθηκε κανεῖς ἄξιος νά τό ἀνοίξει.

Ἀνήσυχτοι οἱ ἀρχιερεῖς καί οἱ φαρισαῖοι ζήτησαν ἐπίμονα ἀπ' τόν Πιλάτο νά ἀσφαλιστεῖ καλά ὁ τάφος μέχρι τήν τρίτη μέρα. Δέν ἤθελαν κι ἄλλες φασαρίες στό κεφάλι τους. Σφράγισαν, λοιπόν, καλά μέ τήν κουστωδία τήν πέτρα τῆς εἰσόδου καί ἐπιτέλους μετά ἀπό τόσα ἐπίπονα γεγονότα πῆγαν νά κοιμηθοῦν ἡσυχτοι.

Μήν κλαῖς! Νίκησε Αὐτός πού εἶναι ἄξιος νά τό ἀνοίξει. Τό λιοντάρι ἀπ' τή φυλή Ἰούδα, ἡ ρίζα Δαβίδ, τό ἀρνί τό ἐσφαγμένο.

Μπορούσαμε πλέον νά δοῦμε πέρα ἀπ' τό φτυάρι τοῦ νεκροθάφτη, ὅπως ἔ-

λεγε ἕνας σοφός διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου.

Τό σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, δεμένο μέσα στόν τάφο μέ τά ὀθόνια, κολλημένο μέ ἑκατό λίτρα σμύρνα καί ἀρώματα, ἔλαμπε μέσα στό φῶς τῆς Ἀναστάσεως.

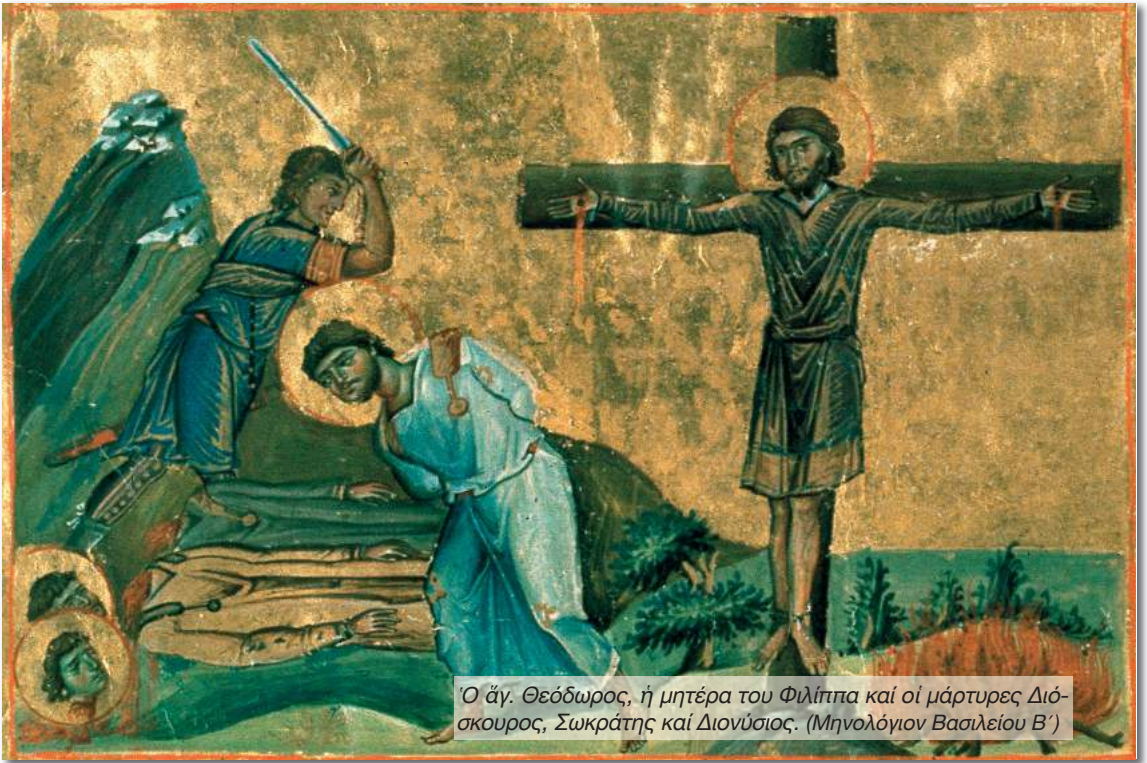
Μή φοβάσαι! Δέν εἶμαι ὁ κηπουρός τοῦ κήπου τῶν νεκρῶν, Μαρία. Δέν εἶμαι ἕνας περιπλανώμενος διαβάτης τῆς Ἱερουσαλήμ, Κλεόπα. Δέν εἶμαι ἕνα πλάσμα τῆς φαντασίας, Θωμᾶ. Δέν εἶμαι ἕνας ἄνθρωπος τῆς θάλασσας, Πέτρε, κι ἄς ἔχω ἔτοιμο τό ψάρι πάνω στήν ἀνθρακιά καί τό ψωμί νά φάτε.

Εἶμαι ὁ πρῶτος καί ὁ ἔσχατος καί ὁ ζῶν.

Ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν!

Ζ.Γ.

Οι άγιοι στή ζωή μας

ἀπό τόν Σταυρό στην ἀνάσταση

Στά παράλια τής Μικρασίας, στήν Πέργη τής Παμφιλίας ὁ Θεόδωρος στά δεκαοκτώ του χρόνια ὀρθός ἀγκαλιάζει τά ξύλα τοῦ σκληροῦ σταυροῦ, πού στήνονται γι' αὐτόν καί ἀναφωνεῖ μέ ἀκράδαντη πίστη στήν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ: «Σέ εὐχαριστῶ, Κύριε, γιατί τώρα κρατῶ τούς κλάδους τοῦ δέντρου τής ζωής!».

Μαζί μέ άλλους εὐρωστούς καί ἰκανούς νέους ἐπιλέχθηκε νά ἀσκηθεῖ κατάλληλα, γιά νά ὑπηρετήσῃ τόν αὐτοκράτορα Ἀντωνίνο (138 - 161 μ.Χ.) σέ εἰδικές ἀποστολές. Μά ἡ καρδιά τοῦ Θεόδωρου ἦταν δοσμένη στόν Βασιλέα τῶν οὐρανῶν.

-Ἐγώ ἀπό τήν ἡμέρα πού γεννήθηκα εἶμαι σφραγισμένος στό ὄνομα τοῦ Βασιλέα μου. Ποτέ μου ὡς τώρα δέν θυ-

σίασα σέ ψεύτικους θεούς, ἀπαντᾶ μέ ὅλη τήν ὀρμή τής νιότης του στήν πρόσκληση τῶν ἀρχόντων νά προσφέρει θυσία στά εἴδωλα.

-Ποιός εἶναι ὁ βασιλέας σου; τόν ρωτοῦν.

-Ὁ Ἰησοῦς Χριστός!

Ἡ ἀπάντηση γεμάτη λεβεντιά καί ἀρχοντιά πνευματική ἀντηχεῖ ὀλόγυρα, ἐκεῖ στήν Πέργη, ὅπου οἱ «ῶραῖοι πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων τήν εἰρήνην» εἶχαν φθάσει νωρίς καί τό κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου εἶχε σπαρεῖ πλοῦσια ἀπό χέρια ἀποστολικά.

Τό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ, ἡ λατρεία καί ἡ ὁμολογία τῶν πιστῶν, «τὸ ὑπὲρ πάντων ὄνομα» προκαλεῖ τούς ἐχθρούς, «σημεῖον ἀντιλεγόμενον» σέ κάθε ἐποχή. Πέφτουν μέ λύσσα πάνω στόν Θεόδωρο,

τόν χτυπούν μέ μανία, τόν ἐξευτελίζουν.

Φέροντας τά σημάδια τοῦ μαρτυρίου ὁ ἀλύγιστος στρατιώτης τοῦ οὐράνιου Βασιλέα στέκει μέ παρρησία μπροστά στόν ἄρχοντα καί τόν καλεῖ νά γνωρίσει κι αὐτός τόν ἀληθινό Θεό καί δημιουργό του. Κι ὅταν γιά τιμωρία τόν βασανίζουν πάνω σέ πυρακτωμένη σχάρα καί τό σῶμα του καίγεται ἀργά καί βασανιστικά, ὁ Θεός ἐπεμβαίνει καί γιastreύει τόν νεαρό μάρτυρα, ὁ ὁποῖος διαλαλεῖ τή δόξα τοῦ Θεοῦ καί καλεῖ ὄλους σέ ἐπίγνωση καί μετάνοια. Συγκλονισμένος ἀπό τό καταπληκτικό σημεῖο ὁ Διόσκουρος, ἱερέας τῶν εἰδώλων, ἀρνεῖται τίς μαγεῖες καί τήν εἰδωλολατρία. Μπροστά στά ἔκπληκτα μάτια ὄλων ὁμολογεῖ τήν ἀκατανίκητη δύναμη τοῦ Χριστοῦ, ἐπικαλεῖται δημόσια τόν Θεό τοῦ Θεόδωρου καί ὁδηγεῖται στό μαρτύριο.

«Μέγας ὁ Θεός τῶν χριστιανῶν!», φωνάζουν καί οἱ δύο στρατιῶτες, ὁ Σωκράτης καί ὁ Διονύσιος, πού ἔλαβαν ἐντολή νά δέσουν τόν Ἅγιο σέ ἄγρια ἄλογα καί νά τόν βασανίσουν. Ἡ θαυμαστή προστασία τοῦ Θεοῦ, πού ἀσφαλίζει τόν πιστό δοῦλο του, συγκινεῖ τίς καρδιές τους καί ὁμολογοῦν μέ τόλμη τή χριστιανική εὐσέβεια. Τούς ρίχνουν ὄλους σέ πυρακτωμένο καμίνι κι ἐκεῖ μέσα τούς φονεύουν μέ λόγχες γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ.

Ἀπεγνωσμένος στέκει ὁ ἔπαρχος μπροστά στή σπορά τῆς πίστεως πού ἀπλώνεται ἀπρόσμενα καί δίνει θαυμαστούς καρπούς ὁμολογίας. Καλεῖ τή μητέρα τοῦ Θεόδωρου, γιά νά πείσει τόν γιό της νά λυπηθεῖ τή ζωή του, νά θυσιάσει στά εἴδωλα καί νά παραδειγματίσει τό πλῆθος τοῦ λαοῦ. Μά ἐκεῖνη ἀνήκει στή γενιά τῶν χριστιανῶν μητέρων πού

ἀνέθρεψαν μάρτυρες καί ἔγραψαν μέ τήν αὐταπάρνησή τους σελίδες ἀειθαύμαστου ἠρωισμοῦ στό βιβλίο τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας. Ἡ Φιλίππα, ἡ μητέρα τοῦ Ἁγίου, μέ φρόνημα γενναῖο ἀπαντᾷ πώς μέ τόν σταυρικό θάνατο τό παιδί της προσφέρεται ζωντανή θυσία στόν ἀληθινό Θεό καί κερδίζει τήν αἰωνιότητα.

Τρεῖς ἡμέρες πάνω στόν σταυρό τοῦ μαρτυρίου του ὁ Θεόδωρος, πιστός στή συστράτευση μέ τόν Βασιλιά του, ἀναπνέει τή σωτηρία, προγεύεται τήν ἀνάσταση.

«Κοινωνός ὠφθης, Θεόδωρε, τοῦ πάθους τῷ καί παθητῷ καί παθῶν ὑπερτέρῳ»,

ψιθυρίζουμε εὐλαβικά κι ἐμεῖς μαζί μέ τόν στιχουργό καί ἀντικρίζουμε ἕναν ἐσταυρωμένο νά ζεῖ τήν ἀνάσταση, ἕναν χριστιανό σταυροφόρο νά φθάνει νικηφόρος στόν οὐρανό. Στίς 19 Ἀπριλίου τιμοῦμε εὐλαβικά τόν ἅγιο Θεόδωρο, τόν μάρτυρα τῆς ἀνάστασης, τόν γενναῖο ὁμολογητή καί ἱεραπόστολο. Συντροφευμένο τό ὄνομά του μαζί μέ κείνο τῆς ἠρωικῆς μητέρας του, πού καταδικάστηκε σέ θάνατο διά ξίφους, ἔχουν περάσει στήν αἰωνιότητα.

*«Φιλῶ Φιλίππαν, ὡς ἀθλητοῦ μητέρα
Φιλῶ Φιλίππαν, ὡς ἀθλοῦσαν ἐκ ξίφους».*

Μάνα καί γιός ἔρχονται κοντά μας ἀπό τίς ἀπαρχές τῆς Ἐκκλησίας μας, γιά νά μᾶς μεταφέρουν τήν πείρα δυό χιλιάδων χρόνων, γιά νά μᾶς βεβαιώνουν πώς στή βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἰσέρχονται ὅσοι ἀγάπησαν τή δόξα τοῦ Σταυροῦ. Ἡ μαθητεία στόν Σταυρό σηματοδοτεῖ τήν κοινωνία στήν Ἀνάσταση!

Ἰχνηλάτης

Δύσμοιρη Χίος

Στά χρόνια πριν την Έλληνική Έπανάσταση η Χίος είναι ένα από τα πιο εύνοημένα μέρη της Όθωμανικής Αυτοκρατορίας. Μεγάλη οικονομική ευμάρεια επικρατεί στο νησί, ήδη από τον 18ο αιώνα. Η ανάπτυξη της βιοτεχνίας, η παραγωγή και το εμπόριο μεταξωτών υφασμάτων, η καλλιέργεια της περιζήτητης μαστίχας έχουν επιφέρει στους Χιώτες ειδικά προνόμια τόσο στην αυτοδιοίκηση όσο και στο εμπόριο. Οι Χιώτες είναι οι μόνοι χριστιανοί που δεν πληρώνουν στον κατακτητή χαράτσι. Έχουν υψηλό επίπεδο όχι μόνον οικονομικό αλλά και πολιτισμικό. Είναι πλοιοκτήτες αλλά και διανοούμενοι. Οι εμπορικές τους δραστηριότητες εκτείνονται από τη Μασσαλία ως την Όδησσο κι από τη Μόσχα ως την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Άρκετοί έμποροι Χιώτες είναι εγκατεστημένοι στη Σμύρνη, αλλά και σε χώρες της κεντρικής και δυτικής Ευρώπης. Η Χίος έχει πρόσωπο στην Ευρώπη.

Σχέδια για εξέγερση στη Χίο γίνονται από τους πρώτους μήνες της Έπανάστασης του 1821. Οι Ύδραίοι καλούν τους Χιώτες να συνδράμουν οικονομικά τον Άγώνα. Την άνοιξη του 1822 ένας στόλος από τη Σάμο εμφανίζεται στο νησί. Έχει αποστολή να πείσει τους Χιώτες να προσχωρήσουν στην Έθνεγερσία.

Ό ξεσηκωμός του εύφορου νησιού εξαγριώνει τον σουλτάνο. Η αντίδρασή του είναι άμεση. Ο καπουδάν πασάς Καρά Άλη διατάσσεται να μεταβεί στη Χίο με πανίσχυρο στόλο. Η διαταγή του σουλτάνου για τον παραδειγματισμό των ραγιαδων προβλέπει τη θανάτωση όλου του ανδρικού πληθυσμού πάνω από δώδεκα χρονών, των γυναικών πάνω από τα 40 και την πώληση των υπολοίπων ως σκλάβων. Έξαιρούνται απ' όλα τα δεινά όσοι θελήσουν ν' άσπαστούν πρόθυμα τό Ίσλάμ.

Στη θέα του τουρκικού στόλου πολλοί Χιώτες εγκαταλείπουν τό νησί. Άλλοι τραβούν προς τίς Κυκλάδες, άλλοι κατά τά Ψαρά και την Πελοπόννησο. Ο τουρκικός στόλος καίει και καταστρέφει τά πάντα για σαράντα μέρες. Η εϋδαιμονία της Χίου είναι πιά παρελθόν.

«Οί καπεταναίοι των Τούρκων κάθονταν στην πλατεία του χωριού. Εκεί έφερναν τους χριστιανούς δεμένους και τους έκοβαν τά κεφάλια. Τά μωρά τά πετούσαν στον άέρα και τά τρυπούσαν μέ τά σπαθιά. Ο όθωμανός διοικητής της Χίου Βαχίτ πασάς πληρώνει τους στρατιώτες για κάθε κομμένο αύτί, γλώσσα, κεφάλι. Σέ μία έβδομάδα στέλνει δύο φορτία μέ άκρωτηριασμένα μέλη στό σεράι», καταθέτει τή φρικτή έμπειρία του ένας δεκαπεντάχρονος αυτόπτης μάρτυρας που γλύτωσε τή σφαγή.

Είναι παροιμιώδης ή άπανθρωπιά, ή σκληρότητα του Βαχίτ πασά. Λέγεται ότι άποκεφάλισε έναν προεστό από τά Μαστιχοχώρια, για νά γιορτάσει τή γέννηση του γιού του!

Κυριακή του Πάσχα, 2 Άπριλίου 1822. Έρημώθηκε ή πόλη κι οί αίμοδιψείς είσβολείς ξεχύνονται στην ύπαιθρο.

Στό μοναστήρι του Άγιου Μηνά 3.000 πρόσφυγες έχουν βρει καταφύγιο. Πύρινες φλόγες τυλίγουν τή μονή. Φωτιά κατακαίει τά πάντα. "Όλοι χάνονται. Σφάζονται ακόμη 2.000 άμαχοι στή Νέα Μονή. Τά όστά τους, σημαδεμένα από τά σπαθιά καί τά τσεκούρια τών Τούρκων, μαρτυρούν σήμερα τήν αγριότητα εκείνης τής στιγμής.

Τό αίμα κυλά κι έκδίκηση γυρεύει. Στ' άνοιχτά του νησιού δυό σκιές ξεκινούν μέ τόν πυρσό τής έκδίκησης στό χέρι. Είναι ό Κανάρης κι ό Πιπίνος, οί μπουρλοτιέρηδες, πού καρτερούν τήν εύκαιρία... 'Ο Κανάρης καταφέρνει νά πυρπολήσει τήν τουρκική ναυαρχίδα. Άπό τά 2.286 μέλη του πληρώματος μόνο τά 180 σώζονται.

'Η άπώλεια τής ναυαρχίδας άφιονίζει πιότερο τούς Τούρκους. Παίζεται ή τελευταία πράξη άντιποίνων μέ θύματα τούς άμάχους Χιώτες. 'Ο τελικός φόρος αίματος είναι φοβερός. Άπό τούς 100.000 "Έλληνες τής Χίου οί 25.000 σκοτώνονται. Τό νησί μοιάζει μ' ένα άτέλειωτο σφαγείο. Πολυάριθμοι νέοι καί νέες στοιβάζονται στά πλοία τών έπιδρομέων, γιά νά μεταφερθούν στά σκλαβοπάζαρα. 'Η Χίος, τό όμορφο νησί, δέν ύπάρχει πιά.

«"Ημουν σέ μιά από τίς βάρκες πού πήγαν πρός τήν ξηρά. Είδα πράγματα πού δέν θά ξεχάσω ποτέ. 'Η θάλασσα ήταν γυαλί. Κοιτώντας κάτω στόν βυθό, κοντά στήν άκτή, είδα πολλά δύσμοιρα πλάσματα. Είχαν πέσει νά πνιγούν, γιά νά ξεφύγουν από τούς διώκτες τους», μαρτυρεί μέ πόνο ψυχής ένας ναύτης, αυτόπτης μάρ-

τυρας τής σφαγής.

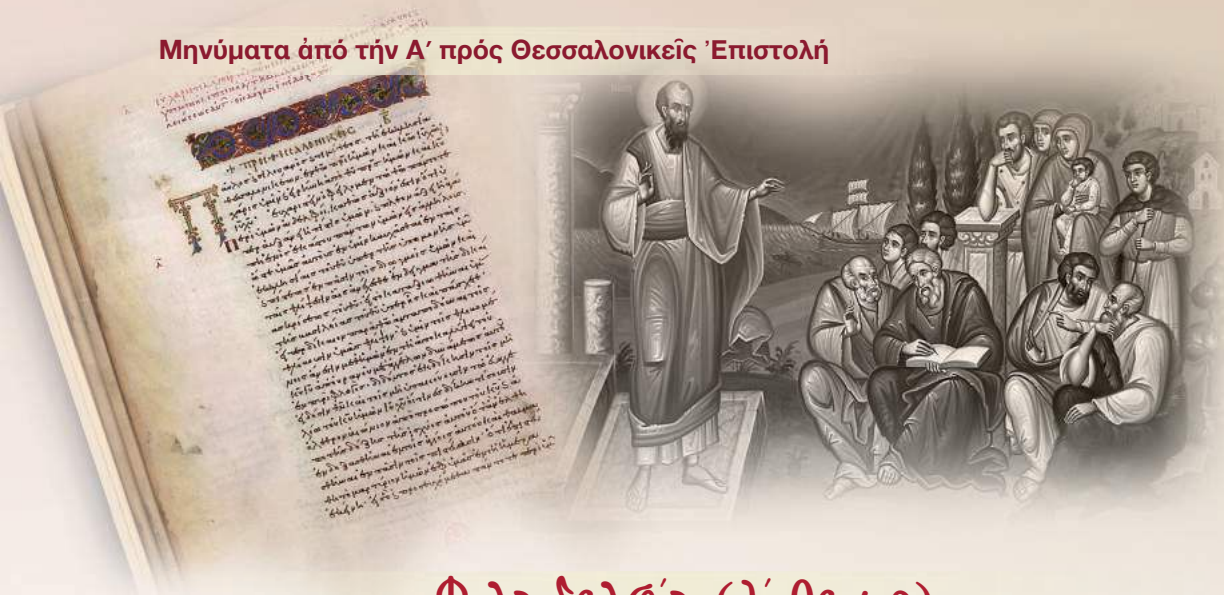
Γιά τά άνατριχιαστικά του έγκλήματα άδιάντροπα έξομολογείται τά «εύγενικά» του αισθήματα ό διοικητής τής Χίου Βαχίτ πασάς, ό έμπνευστής καί έκτελεστής τών στυγερών σφαγών:

«Χαίρεται ή ψυχή μου, διότι πολλοί νέοι καί νέες γκιαουρικού αίματος περιτιμήθηκαν καί δέχθηκαν τόν σωτήριο ίσλαμισμό, πέτυχαν τήν αιώνια άφεση τών άμαρτιών κι άπαλλάχθηκαν οί ψυχές τους από τήν αιώνια κόλαση. "Όσο γιά τή συνείδησή μου, καθόλου δέν μέ έλέγχει, διότι πολλές φορές παρατήρησα στό ιερό νομικό βιβλίο του 'Ιμάμ Σερχουσνή ότι ή άποτομή ξύλου καί άνθρώπινου λάρυγγος διαφέρουν, άλλ' όχι σέ περίπτωση λάρυγγος γκιαουρικού. 'Η έξόντωση ενός άπιστου γκιαούρη άποστάτη είναι γιά τό 'Ισλάμ ίση μέ τήν έξόντωση δέντρου ή βοτάνης».

'Η Χίος ταυτίζεται μέ τήν τραγωδία. 'Ο έξολοθρεμός της άφήνει τήν Εύρώπη άφωνη κι άνανεώνει τό ένδιαφέρον της γιά τούς άγωνιστές του 1821. Ξεσηκώνεται κυριολεκτικά ή κοινή γνώμη, όταν τό 1824 στό σαλόνι τών Παρισίων ό γάλλος ζωγράφος Εύγένιος Ντελακρουά έκθέτει τόν νέο του πίνακα μέ τίτλο «Σκηνές από τίς σφαγές στή Χίο». Προκαλείται τότε τεράστια συμπάθεια πρός τήν έπαναστατημένη 'Ελλάδα. Τό ρεύμα του φιλελληνισμού έντείνεται.

Έλληνες

Φιλαδελφία (α' Θε 4,9)

Μέ πολλή σύνεση ο απόστολος Παύλος προσφέρει ένα δυνατό μάθημα στους Θεσσαλονικείς σχετικά με τό θέμα της αγάπης μεταξύ τους: «**Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοὶ ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους**» (4,9). Ἐμμεσα τούς τονίζει ὅτι ἡ αγάπη εἶναι τόσο βασικό θέμα, ὥστε κι ἂν ἀκόμη τίποτε δέν τούς πεῖ ὀφείλουν νά τό κατέχουν καί νά τό ἐφαρμόζουν. «Τά πολύ μεγάλα θέματα εἶναι ὀλοφάνερα σέ ὄλους», ἐξηγεῖ ὁ ἅγιος Χρυσόστομος.

Στήν αγάπη μεταξύ τῶν ἀνθρώπων διακρίνονται δύο βαθμίδες. Ἡ πρώτη εἶναι ἡ αγάπη πρὸς ὄλους τούς ἀνθρώπους -ἀνεξάρτητα ἀπό θρησκεία, ἐθνότητα, συγγένεια-, διότι ὄλοι οἱ ἀνθρωποὶ εἶναι πλάσματα τοῦ Θεοῦ. Δεύτερη βαθμίδα εἶναι ἡ φιλαδελφία (πρβλ. Ρω 12, 10· Ἐβ 13,1· Α' Πέ 1,22· Β' Πέ 1,7), ἡ αγάπη πρὸς τούς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς, πρὸς τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

Ἵλοι οἱ ἀνθρωποὶ εἶναι πλάσματα τοῦ Θεοῦ, παιδιά του ὅμως εἶναι μόνον ἐκεῖνοι πού τόν ἀναγνωρίζουν πατέρα

τους καί ἐντάσσονται στήν Ἐκκλησία του. Τό διευκρινίζει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης λέγοντας: «Ἵσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ» (1,12). Ἵτσι ὄλοι οἱ πιστοὶ μεταξύ τους εἶναι ἀδελφία. Κι ὅπως ἀνάμεσα στά παιδιά πού κατάγονται ἀπό τούς ἴδιους γονεῖς ἀναπτύσσεται ἡ ἀδελφική αγάπη, ἡ φυσική φιλαδελφία, ἔτσι καί μεταξύ τῶν πιστῶν καλλιεργεῖται ἕνας πνευματικός δεσμός, μιά ἀδελφική αγάπη, ἡ πνευματική φιλαδελφία. Τό χαρακτηριστικό γνώρισμα ἀπό τό ὅποιο θέλει ὁ Κύριος νά διακρίνονται οἱ μαθητές του εἶναι ἡ μεταξύ τους αγάπη, ἡ φιλαδελφία: «Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰω 13,35).

Ἵποιος ἔχει καταλάβει ἔστω καί λίγο τήν ἀπροσμέτρητη αγάπη τοῦ Θεοῦ, ὅποιος ἔχει γνωρίσει τήν ἐνσαρκωμένη Ἀγάπη, τόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό, καί ἔνωσε νά τόν ἀπαλλάσσει ἀπό τό βάρος τῶν ἁμαρτιῶν του, αἰσθάνεται ὅτι εἶναι ὁ πιό εὐεργετημένος, ὁ πιό προνομιού-

χος άνθρωπος του κόσμου. Συγκινημένος και συνεπαρμένος από την αγάπη του Χριστού αισθάνεται την καρδιά του να ξεχειλίζει από ευγνωμοσύνη προς Αυτόν. Στόν σφοδρό πόθο του να εκφράσει την αγάπη και την ευγνωμοσύνη του προς τόν Σωτήρα, ο Κύριος του υποδεικνύει τά παιδιά του και το παραγγέλλει να δώσει σ' αυτά την αγάπη πού χρωστώ στον Ίδιο· «'Εφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε» (Μθ 25,40).

Ὁ χριστιανός ἀγαπᾷ τούς ἄλλους, διότι μέ αὐτόν τόν τρόπο ἀπαντᾷ καί ἀνταποκρίνεται στήν αγάπη πού τοῦ ἔδειξε πρῶτος ὁ Χριστός. Τήν ἀλήθεια αὐτή μᾶς βοηθᾷ νά τήν κατανοήσουμε ἕνα παράδειγμα: Κάποιοι πατέρας ἀναγκάζεται νά φύγει στό ἐξωτερικό καί ἐμπιστεύεται τά παιδιά του σέ ἕναν ἄνθρωπο τόν ὁποῖο ὄχι ἀπλῶς τόν ἔχει ἐξυπηρετήσῃ πολλές φορές, ἀλλά τοῦ ἔχει δώσει τεράστια περιουσία, σπουδαία κοινωνική θέση καί -τό κυριότερο- τοῦ ἔχει σώσει τή ζωή. Πόσο θά πρέπει νά προσέχει ὁ ἄνθρωπος αὐτός τά παιδιά τοῦ εὐεργέτη του! Γιά μᾶς κάθε συνάνθρωπός μας, ἰδιαίτερα κάθε «οἰκείου τῆ πίστει», κάθε ἀδελφός, εἶναι τό παιδί τοῦ Σωτήρα μας. Ἐάν σήμερα λείπει ἡ ἀγάπη ἀπό τή ζωή μας καί ἀπό αὐτήν ἀκόμη τή χριστιανική κοινωνία, εἶναι διότι δέν ἀγαποῦμε ἀληθινά τόν Χριστό καί τοῦτο διότι δέν ἔχουμε καταλάβει πόσο Ἐκεῖνος μᾶς ἀγάπησε καί μᾶς εὐεργέτησε.

Ἐάν ἐφαρμόζαμε τή φιλαδελφία, ἡ πνευματικότητά μας θά εἶχε θαυμαστή σταθερότητα ἀλλά καί αὔξηση, ἡ χαρά μόνιμα καί ἀναφαίρετα θά ἔλαμπε μέσα μας καί ὅλη ἡ ὑπαρξή μας θά γλύκαινε.

Ἡ φιλαδελφία ὑπαγορεύει ὄχι νά

δώσω στόν ἄλλον ἕνα μικρό ποσό ὡς ἐλεημοσύνη καί νά νομίζω ὅτι ἔκανα τό καθήκον μου, ἀλλά νά ἐνδιαφερθῶ, νά συμπαρασταθῶ, νά βοηθήσω, ἔτσι ὥστε νά αισθάνεται ὅτι μαζί περνοῦμε τή δυσκολία καί μοιραζόμαστε τό βάρος. Ἐμπρακτῆ βλέπουμε αὐτή τή φιλαδελφία στή ζωή τῆς εὐλογημένης πρῶτης Ἐκκλησίας: «Τοῦ δέ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδιά καί ἡ ψυχὴ μία... καί ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά» (Πρξ 4,32). Ἡ χριστιανική αὐτή κοινότητα ζοῦσε μέσα σέ μία κοινωνία κακίας, ἀδικίας καί διαφθορᾶς, ὡστόσο σκόρπιζε γύρω τῆς τήν εὐωδιά τῆς ἀγάπης καί τῆς ἀδελφοσύνης. Ἐκεῖ πού βασιλεῦε ἡ ἐχθρότητα καί ἡ ἐκδίκηση, ἐπικράτησε ἡ ὁμόνοια καί ἡ στοργή. Οἱ πιστοὶ ἐλεύθερα καί ἀβίαστα, ἀθόρυβα καί ἀποφασιστικά προχώρησαν στήν ἐφαρμογή τῆς «καινῆς ἐντολῆς» (βλ. Ἰω 13,34), τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης. Ὡς μέλη μιᾶς μεγάλης οἰκογένειας, μέ κίνητρο τήν ἀγάπη ἀπολάμβαναν τά ἀγαθὰ πού μέ τή θέλησή του ὁ καθένας διέθετε.

Σήμερα προβληματίζεται κανεὶς ἂν ὑπάρχει ἀκόμη καί ἡ κατὰ σάρκα φιλαδελφία, ἀφοῦ γιά ἐλάχιστα πράγματα καί γιά παραμικρές ἀφορμές μαλώνουν τά ἀδέλφια καί τρέχουν στά δικαστήρια. Σ' αὐτήν τήν κοινωνία τοῦ μίσους καί τῆς ἀδικίας ἀξίζει νά μιμηθοῦμε τούς πρῶτους ἀδελφούς μας καί νά καλλιεργήσουμε τή φιλαδελφία καί τήν ἀλληλεγγύη στήν πνευματική οἰκογένεια. Καί θά τό κατορθώσουμε, ὅταν ἀνανεώνουμε τήν ἀναγέννησή μας καί ἀναζωπυρώνουμε τό χάρισμα τῆς πίστεως καί τῆς ἀγάπης στόν Κύριό μας. Τότε δέν θά φτωχαίνει καί δέν θά κρῶνει ἡ ἀγάπη μας.

Στέργιος Ν. Σάκκος

Ανακοίνωση - Πρόσκληση

Στις 30 Απριλίου,
Κυριακή τῶν Μυροφόρων,
θά τελεσθεῖ τό Μνημόσυνο
τοῦ διδασκάλου τῆς Ἀδελφότητος

Στεργίου Σάκκου

στόν ἱ. Ναό Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος,
στό ἱεραποστολικό κέντρο
τῆς Ἀδελφότητος «Χριστιανική Ἐλπίς»,
στό Φίλυρο.

Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας, στίς
6.30' μ.μ., θά πραγματοποιηθεῖ ἐκδή-
λωση μνήμης στήν αἴθουσα τῆς Ἀδελ-
φότητος «Ἀπολύτρωσις», Πέλοπος 7.

ΔΩΡΕΕΣ

Γιά τήν Ἀδελφότητα

Κ.Θ.Α., εἰς μνήμην Σεραφεῖμ καί Σωτη-
ρίας 200€ * Κ.Μ. 1500€ * Κοκκινίδου Ἀ-
θηνά, εἰς μνήμην Μπέλλου Εἰρήνης
100€ * Κουκουφίκης Δημήτριος 100€
* Μ.Α. 600€ * Μ.Β. 300€ * Μ.Κ. 1.000€
* Μ.Σ. 300€ * Μ.Χ. 1.000€ * Μουρατί-
δου Εὐθαλία, εἰς μνήμην Παύλου καί
Ἀναστασίας Μουρατίδου 30€ * Π.Γ.
50€ * Π.Κ. 50€ * Σ.Ο. 400€ * Στυλιανοῦ
Ἑλένη 100€ * Τ.Γ. 700€ * Τ.Ε. 400€ *
Τριανταφυλλίδου Κωνσταντία εἰς μνή-
μην συζύγου Κυριάκου 60€ * Τσιτσιμ-
πῆς Μάριος 100€ * Χ.Γ. 500€ * Χ.Τ.
1.700€ * Χ.Χ. 400€ * Κ.Φ. 400€ * Ἀνώ-
νυμος 1.000€.

Γιά τό Περιοδικό

Ἄκριτίδου Αἰκατερίνη 100€ * Ἀναστα-
σοπούλου Λαμπρινή 100€ * Ἀνώνυμος
εἰς μνήμην Εὐαγγελίας Ζέρβα 20€ *
Ἀνώνυμος εἰς μνήμην Κωνσταντίνας
Μπόζου 20€ * Δρίτσα Στυλιανή 20€ *
Κ.Α. 50€ * Κ.Μ. 90€ * Μαργέτα Σοφία,
εἰς μνήμην συζύγου 20€ * Μιχαηλίδου
Σταυρούλα 50€ * Ν.Μ. 100€ * Ξανθο-
πούλου Μελοπομένη 100€.

Γιά τήν Κατασκήνωση

Ζ.Λ. 200€ * Α.Ι. 1.000€ * Βελενίδου Εἰ-
ρήνη, εἰς μνήμην συζύγου Δημητρίου,
100€ * Δ.Η. 15€ * Ε.Κ. 300€ * Κ.Δ. 250€
* Κ.Δ. 500€ * Κ.Ν. 1000€ * Ν.Κ. 500€ *
Π.Α. 400€ * Π.Γ. 600€ * Σ.Α. 200€ * Τ.Χ.
260€.

Γιά τή Φιλανθρωπία

Ε.Ι., ὑπέρ ἀναπαύσεως τοῦ πατέρα της
Δημητρίου 50€ * Ε.Ο. ὑπέρ ἀναπαύσε-
ως τοῦ πατέρα της Δημητρίου 100€ *
Ε.Π. 30€ * Κατρή Παρασκευή 50€ *
Λαμπρόπουλος Ἰωάννης 50€ * Ν.Ν. 30€
* Πύρζας Κωνσταντῖνος 50€ * Τραχανά
Τέα 25€ * Τσακιστάρα Ἄννα, εἰς μνή-
μην ξαδέλφης Στέλλας Γεωργιάδου
20€.

Γιά τίς Φυλακές

Κ.Ν. 50€ * Λιθοξοπούλου Μαγδαληνή
50€ * Τσιούπρου Ἀγγελική 20€.

Άετοί τῆς ἀνοιξης

Ἡ ἀνοιξη φέτος δέν μπήκε ὅπως τὴν περιμέναμε. Τίς εὐχές γιὰ «καλό μήνα» πάγωσε ἡ εἶδηση τῆς προηγούμενης βραδιάς γιὰ τὸ πολύνεκρο δυστύχημα στὰ Τέμπη. Μία διαδρομὴ, πού γιὰ πολλοὺς ἀπὸ ἐμᾶς εἶναι διαδρομὴ ρουτίνας γιὰ νὰ ἐπιστρέψουμε στὰ πατρικά μας σπίτια, ἔγινε γιὰ κάποιους συνομηλικούς μας ἕνα ταξίδι πού ποτέ δέν ἔφτασε στὸν προορισμό του... ἕνα ταξίδι χωρὶς ρουτίνα.

Ἀλήθεια, πόσες φορές βάλαμε τὰ ταξίδια μας στὸν αυτόματο πιλότο; Μπήκαμε, βγήκαμε ἀπὸ τὰ ἀστικά χωρὶς νὰ καταλάβουμε τὸν χρόνο, τὴ διαδρομὴ. Κι ἔγινε τελικά ἡ ἴδια ἡ ζωὴ μας διαδρομὴ ρουτίνας μὲ αυτόματο πιλότο τὴ συνήθεια.

Μὰ ἡ ἀνοιξη φέτος δέν μπήκε ὅπως τὴν περιμέναμε. Τὸ κρύο τοῦ χειμῶνα φώλιασε ἀργοπορημένα στὴν ἀνατολὴ τῆς ἀνοιξης. Σκιά παγερὴ τοῦ θανάτου σκέπασε τίς σχολές μας, τὰ σπίτια καὶ τίς πόλεις μας. Μιά βουβαμάρα ἐπικρατοῦσε γιὰ πολλές μέρες στὰ ἀστικά. Ὅλοι μανιωδῶς διαβάζουν εἰδήσεις κι ἀποροῦν συλλογικά: Εἶναι κι ὁ θάνατος κομμάτι τῆς ρουτίνας τελικά;

Μέσα στὸν κυκεῶνα τῶν πράγματι θλιβερῶν εἰδήσεων πού κατέκλυζαν τοὺς δημοσιογραφικούς

ιστότοπους καὶ τὰ μέσα κοινωνικῆς δικτύωσης ὑπῆρξαν, ὥστόσο, καὶ ψήγματα ἐλπίδας καὶ παρηγοριάς. Ὑπῆρξαν καὶ ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι πού μὲ τὸ θυσιαστικὸ τους φρόνημα γίναν χελιδόνια μιᾶς ἀνοιξης πού ξημερώνει. Δάμασαν τὸ ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντήρησης. Ἀπενεργοποίησαν τὸ σύστημα αὐτόματου πιλότου τοῦ ἀτομισμού καὶ τῆς προσωπικῆς εὐδαιμονίας καὶ ἔθεσαν προτεραιότητα τὸν συνάνθρωπο.

Ἐκεῖνος ὁ 20χρονος Μιχάλης, πού ἔψαχνε τὴν ὥρα τοῦ πανικοῦ κάτω ἀπὸ τὸ κάθισμά του τὸ νεογέννητο παιδί μιᾶς μάνας, ἡ ὁποία τὸ τάζε μὲ τὸ μπιμπερό μέχρι τὴ στιγμή τῆς σύγκρουσης. Καὶ ὁ 20χρονος Ἀνδρέας, πού βγαίνοντας ἀπὸ τὰ τελευταῖα βαγόνια κρατοῦσε συντροφιά στοὺς τραυματίες μέσα καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ τρένο καὶ τοὺς ἔδινε θάρρος ἀπὸ τὸ θάρρος του μέχρι νὰ ἔρθουν οἱ διασώστες, γιὰτὶ αὐτὸ τοῦ ὑποδείκνυε ἡ συνείδησή του. Εἶναι οἱ ἥρωες μιᾶς νέας γενιάς; Φωτεινές ἐξαιρέσεις μέσα στὰ λαμπαδιασμένα συντρίμια τῆς ἀμαξοστοιχίας; «Ἦμασταν πολλοί.

Ὅλοι ὅσοι μπορούσαμε βοηθήσαμε», συμπληρώνουν οἱ

Ίδιοι. Καί ὁ κόπος τους ἀνταμείβεται. Μὲ τίς προσπάθειες τῶν φοιτητῶν 16 ἐπιβάτες ἀπεγκλωβίζονται καί σώζονται. «"Ἐκανα τό καθῆκον μου», ὁμολογοῦν καί ἀποποιοῦνται τόν χαρακτηρισμό τοῦ ἥρωα. «Δέν εἶμαι ἥρωας, μὴ μὲ ἀποκαλεῖτε ἔτσι. Ἡρωας θά ἦμουν ἂν τούς εἶχα σώσει ὅλους. Τό νά βοηθᾶμε τούς συνανθρώπους μας αὐτό μᾶς κάνει ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ, ὄχι ἥρωες. Τό μόνο πού σκεφτόμουν ἦταν νά σώσω ἓνα ἀκόμα ἄτομο μέχρι νά μὴ μπορῶ», δηλώνει χωρίς κομποσμούς ὁ 18χρονος Ἄγγελος.

Ἐνα χελιδόνι, θά πεῖτε, δέν φέρνει τήν ἀνοιξη. Πολλοί ὅμως Λαρισαῖοι σχηματίζουν μεγάλες οὐρές στήν κεντρική πλατεία τῆς θεσσαλικῆς πρωτεύουσας, προσφέροντας αἷμα γιά τούς δεκάδες τραυματίες πού νοσηλεύονται στά νοσοκομεῖα τῆς πόλης. 8.500 λίτρα αἵματος συγκεντρώθηκαν σέ δύο μέρες· εἶναι μία ἀξιέπαινη προσπάθεια. Κι ὅταν τό κάλεσμα τῆς πρυτανείας τοῦ Α.Π.Θ. γιά αἰμοδοσία στό ΑΧΕΠΑ θά διαρκοῦσε δύο ἀπογευματινές ὥρες καί ὁ ἐπιδικώμενος ἀριθμός φιαλῶν συμπληρώθηκε ἤδη ἀπό τό πρῶτο μισάωρο, γίνεται τότε καί τοῦτο τό γεγονός ἓνας ἀκόμα ἀδιάψευστος μάρτυρας πώς τά χελιδόνια αὐτῆς τῆς ἀνοιξης εἶναι πολλά.

Ἐπήρξαν ὅμως καί ἐκεῖνοι οἱ γονεῖς πού δέν πρόλαβαν νά καμαρώσουν τό πρῶτο πέταγμα τῶν νεοσσῶν τους τῆς φετινῆ ἀνοιξης. Τό μήνυμα «Μαμά, ἔφτασα» ποτέ δέν παραδόθηκε στά κινητά τους καί ἡ διαδικασία τῆς ταυτοποίησης τῶν θυμάτων ἀποτέλεσε μία σκληρή, ἐπώδυνη ἐμπειρία γιά ὅλους τούς συγγενεῖς. Φόβος, ἀγωνία, ὀργή καί συντριβή... συναισθήματα τόσο ἀνθρώπινα, τόσο ἀναμενόμενα σέ μία τέτοια δυσχερῆ κατάσταση. Ποιές λέξεις παρηγορητικές νά

ἀνακουφίσουν ἓναν γονιό πού τόσο ἄδικα ἔχασε τό παιδί του; Ὁ ἀνθρώπινος νοῦς μουδιάζει μπροστά σέ αὐτή τή ζοφερή πραγματικότητα. Μά ὁ ἄνθρωπος τῆς πίστεως, αὐτός πού βλέπει τά παιδιά του πρῶτα ὡς παιδιά τοῦ Θεοῦ, δέν στέκεται μπροστά στόν Δημιουργό μέ ἀπαίτηση, ἀλλά μέ εὐγνωμοσύνη. «Σέ εὐχαριστῶ, Κύριε, γιά τόν Κύπρο μου! Μοῦ χάρισες ἓναν γιό πού ἦταν ἐλεύθερος παθῶν», μονολογεῖ ὁ π. Χριστόδουλος, πατέρας τοῦ 23χρονου ἐκλιπόντος Κυπριανοῦ στήν κηδεῖα του. Ὁ παρηγορούμενος γίνεται παρηγορητής, ὁ πονεμένος στηρίζει ὅλο τό ποίμνιό του καί καθίσταται γιά ὅλους ἐμᾶς ὑπόδειγμα συγχωρητικότητας καί ἐν Χριστῷ ἀγάπης. «Θά συγχωρῶ τούς αἰτίους γιά νά παρηγορηθεῖ ἡ ψυχὴ μου καί ἡ ψυχὴ αὐτοῦ πού ἔχει φύγει». Ὑψηλές κορυφές γιά ἀετούς τῆς πίστεως.

Ἡ ἀνοιξη φέτος δέν μπῆκε ὅπως τήν περιμέναμε. Δέν ἔφερε μαζί της χελιδόνια μὰ ἀετούς, περιστέρια λευκά, κήρυκες τῆς Ἀναστάσεως. Καί γίναν τοῦτα τά πουλιά σειρήνες γιά τή νεκρωμένη μας συνείδηση μέσα στό τέλμα τῆς ρουτίνας.

«Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου, ἀνάστα τί καθεύδεις; Τό τέλος ἐγγίζει... ἀνάνηψον», γιά νά ψάλλεις καί ἐσύ μαζί μέ ὅλους τούς ἀετούς τόν λυτρωτικό, τόν ἐλπιδοφόρο χαιρετισμό τῆς Ἀναστάσεως.

Ψυχὴ μου, πατρίδα μου,
Χριστός ἀνέστη!

Ι.Δ.Α.

Στά συντρίμμια τοῦ μοιραίου τρένου

Τέμπη 28-2-2023 11.20'μ.μ.

Στάχτη τό σῶμα πού
ἔθρεψα στά σπλάχνα μου.
Ψάχνω στ' ἀποκαΐδια
νά βρῶ τήν ἀνάσα του,
ν' ἀγγίξω τόν πόνο του...
Μά ἔλειωσε μέσ στή φωτιά
τῆς φονικῆς ἀμέλειας,
ἔξαυλώθηκε
τῆς καρδιᾶς μου ὁ ἀνθός,
ἡ ἀπαντοχή κι ἐλπίδα μου!
Μεταλλάχτηκε τ' ἀνέμελο γέλιο
σέ τρόμου κραυγή,
πρίν γίνει ἀστέρι τ' ἀστέρι μου,
κι ἀφήσει τά ὄνειρά του
νά σέρνονται στίς ράγιες
αἰμόφυρτα!
Τόσο λίγα τά εἴκοσι χρόνια
πού λάτρεψε ἡ ψυχή μου!
Ἡ σκέψη μου αἰμορραγεῖ,
ἔγινε ἡ ἀνάσα μου ἀναστεναγμός,
πέφτω μέσα στό «γιατί;»
καί πνίγομαι!
Ὁ βίαιος θάνατος ἐπέβαλε σιγή!
Ἀπό σεβασμό, τό τραγούδι
σταματῆσαν τά πουλιά,
δάκρυσε ὁ Πηνειός,

ἡ Ἄνοιξη πισωπάτησε
κι ὁ ἄνεμος κόπασε.
Μόνο κάποιοι πονοκάπηλοι
θορυβοῦν...
Μέ σφάζουν μ' ἐρωτήσεις,
ἐπιμένοντας ν' ἀκούσουν
γιά τό τελευταῖο μήνυμα
τοῦ παιδιοῦ μου...
Ἔμεινε στόν πρόλογο ἡ ζωή του
κι ἐγώ, μέ ἄδεια ἀγκαλιά,
σέ ἄδειο ἐπάνω φέρετρο,
μέ πύρινα δάκρυα,
τόν θλιβερό θά γράψω ἐπίλογο...
Τί τραγική εἰρωνεία
ὁ τελευταῖος ἀσπασμός!
Ἄραγε, θησαυρέ μου,
ἔγινε τό μαρτύριό σου
δύο ὀλόλευκα φτερά,
Ἄγγελος νά στέκεσαι
δίπλα στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ!

Σέ ἱκετεύω, φῶς καί ἤλιε μου,
νά ἔρχεσαι πότε-πότε
νά φωτίζεις τή σκοτεινιά μου...

Φ. Φωτιάδου - Κων/νου

Ἡ «λογική» τῶν ἀλόγων

Ἰ. Μ. Αγ. Στεφάνου, *Μετέωρα*, ἔργο Βλ. Τσοτσώνη.

Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς πατερικῆς σκέψης Α'

Στὸ πρῶτο κεφάλαιο τοῦ βιβλίου τῆς Γενέσεως, ὁ Μωυσῆς, «μακάριος προφήτης» κατὰ τὸν ἱερό Χρυσόστομο, καταγράφει μὲ ἀπέριπτο τρόπο τὰ περὶ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, συγκαταβαίνοντας στὴν «τῶν ἀκούοντων ἀσθένειαν». Ἄς ἐπιχειρήσουμε, λοιπόν, μὲ τὴ βοήθεια τῆς φωτισμένης πατερικῆς σκέψης, νὰ πάρουμε στὰ χέρια μας ἔστω καὶ ἓνα μικρὸ ψῆγμα ἀπὸ τὸν θησαυρὸ τῶν ἁγίων Γραφῶν. Ἄς γεμίσου-

με τὰ δοχεῖα τῆς διανοίας μας μὲ «νάματα πνευματικά», ὥστε νὰ φρονούμε τὰ τοῦ Θεοῦ «ἐκτέμνοντες τὸν ἡμέτερον λογισμόν»¹, παραμερίζοντας δηλαδή τὴ λογικὴ μας, ὥστε νὰ ἀντιληφθοῦμε τίς θεόπνευστες ἀλήθειες στὸ μέτρο τῶν πεπερασμένων μας δυνατοτήτων. Διότι, ὅπως χαρακτηριστικὰ σημειώνει ὁ Μ. Βασίλειος στὴν «Ἐξαήμερο», «ὁ θαυμασμός γιὰ τὴ δημιουργία θαμπώνει τὴ σκέψη μου καὶ δέν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ μιλήσω γιὰ τὸ θέμα αὐτό»².

Ἄφου, λοιπόν, ὁ «ἀριστοτέχνης Θεός» δημιούργησε τὸ φῶς, χῶρισε τὸ στερέωμα, τὸν οὐρανὸ δηλαδή, ἀπὸ τὸ ὑποκάτω τοῦ στερεώματος, τὴ γῆ, πού ἔμελλε νὰ γίνεи τὸ κατοικητήριον ζῶων καὶ ἀνθρώπων, καὶ ἀφου ὄρισε τὰ ὅρια τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νύχτας, τὴν τρίτη ἡμέρα δίνει ἐντολὴ νὰ ἐμφανιστεῖ ἡ ξηρὰ. Μὲ ἓνα του λόγου ὁ παντοδύναμος Θεὸς χαλιναγωγεῖ, σημειώνει χαρακτηριστικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, τὴ γέννηση τοῦ σύμπαντος κόσμου, διότι αὐτὸ εἶναι γνῶρισμα τοῦ Θεοῦ: νὰ ὀδηγεῖ τὰ δημιουργήματα κατὰ τὸ δικὸ του θέλημα. Κατόπιν, μὲ μιὰ ἐντολή του ἡ γῆ στόλισε τὸν ἑαυτὸς της μὲ τὴ βλάστηση τῶν φυτῶν³. Καλλωπίζονται οὐρανός καὶ γῆ μὲ ἓνα πρόσταγμα τοῦ ἀριστοτέχνη Δημιουργοῦ!

Ἀκολουθῶς, ὅπως μὲ ἓνα του λόγου γέμισε ἡ γῆ «βοτάνην χόρτου κατὰ γένος... καὶ ξύλον κάρπιμον» (Γέ 1,12), προστάζει ὁ παντοδύναμος Κύριος «τὰ ὕδατα» νὰ γεμίσουν ἀπὸ ἐρπετά, ψάρια καὶ πτηνά «κατὰ γένος» (Γέ 1,21) καὶ τὴ

γῆ νά γεμίσει μέ έρπετά, τετράποδα καί θηρία τῆς γῆς. Ἄπευθυνόμενος μάλιστα στά ζῶα τῶν ὑδάτων καί τῆς ξηρᾶς, τά εὐλογεῖ ὁ Θεός καί δίδει έντολή «Αὐξάνεσθε καί πληθύνεσθε» (Γέ 1,22). Ἄπό τότε λοιπόν, ἡ μέν γῆ ὑπακοῦει καί γεννᾷ «βοτάνην χόρτου» μέχρι καί σήμερα, τά δέ ζῶα στά βάθη τῶν θαλασσῶν ἀλλά καί στήν ξηρά αὐξάνονται καί πληθύνονται. Ἐκεῖνη ἡ φωνή, τό πρῶτο ἐκεῖνο πρόσταγμα, ἔγινε νόμος τῆς φύσεως, σημειώνει φωτισμένα ὁ «τῆν φύσιν τῶν ὄντων τρανώσας» ἅγιος Βασίλειος. Οἱ προσταγές τοῦ «σοφοῦ, δυνατοῦ καί πάγκαλου» Δημιουργοῦ συνιστοῦν αὐτό πού ἐμεῖς σήμερα ἀποκαλοῦμε φυσικούς νόμους. Ἡ ἄλογη δημιουργία, μέχρι καί σήμερα, ὑπακοῦει στό «πρόσταγμα τό δεσποτικόν» ἡ γῆ γεννᾷ τά χόρτα, τά ἄλογα ζῶα αὐξάνονται καί πληθύνονται, ἡ μέρα διαδέχεται τή νύχτα «κατ' ἰσομοιρίαν», μοιράζονται τόν χρόνο ἐξίσου⁴.

Καί ἐνῶ, σημειώνει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, θά μπορούσε μέ μία πρόταση νά εἰπωθεῖ ὅτι ὄλων δημιουργός εἶναι ὁ Θεός, τό Πνεῦμα τό ἅγιο διά τοῦ προφήτου Μωσῆ ἀναφέρει λεπτομέρειες, καταδεικνύοντας μέ τόν τρόπο αὐτό ἀφ' ἑνός τῆ μεγάλη καί ἀπερίγραπτη φιλανθρωπία τοῦ Δημιουργοῦ, πού ἔκρινε ἄξιο νά μᾶς πληροφορήσει διά τοῦ προφήτου του πῶς δημιουργήθηκαν ὅλα γύρω μας καί ἀφ' ἑτέρου τῆ δύναμή του⁵, ὥστε θαυμάζοντας τά δημιουργήματα νά προσκυνοῦμε τόν Δημιουργό τους⁶.

Δ. Καλογεράκη

Παραπομπές:

1,3,4,5,6. Ἰω. Χρυσόστομος, Ἑπίτομη Ἑξήκοντα ἑξήκοντα, Ἑπίτομη Ἑξήκοντα ἑξήκοντα, ΕΠΕ 2,50-172.

2. Βλ. Μ. Βασιλείου, Ἑξήκοντα, ΕΠΕ 4,28.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Δ'
Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Τά τουρκικά σχολικά βιβλία συγκεντρώνουν τό ένδιαφέρον τῶν ἱστορικῶν ἐπιστημόνων στήν Ἑλλάδα, ἐπειδή ὑπάρχει ἡ ἐπιθυμία νά μάθουμε πῶς μᾶς βλέπουν οἱ γείτονές μας οἱ Τούρκοι μέσα ἀπό αὐτά καί νά ἀντιληφθοῦμε τίς πιθανότητες προσέγγισης τῶν δύο λαῶν, μέ σκοπό τήν εἰρηνική συμβίωση καί τή μεταξύ τους συνεργασία. Ὅμως στήν ἐλληνόγλωσση βιβλιογραφία οἱ ἐργασίες πού ἐξετάζουν τά τουρκικά ἐγχειρίδια εἶναι ἐλάχιστες. Ἡ πιό πρόσφατη σχετική μέ τό θέμα ἐπιστημονική ἔρευνα, πού ἔχουμε ὑπ' ὄψιν μας, εἶναι τοῦ Ε.Ἰ. Τσιανάκα, πού βασίζεται στή διδακτορική του διατριβή μέ τίτλο: «Ἡ εἰκόνα τοῦ ἄλλου στά σύγχρονα τουρκικά Ἀναλυτικά Προγράμματα καί σχολικά ἐγχειρίδια Ἱστορίας καί Πολιτικῆς Ἀγωγῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαίδευ-

σης». Τό ύλικό πού έρευνήθηκε εΐναι: α) τά σχολικά έγχειρίδια «Κοινωνικές Γνώσεις» γιά τίς Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄, Ζ΄ τάξεις, Άγωγή του Πολίτη καί Άνθρωπίνων Δικαιωμάτων γιά τίς Ζ΄ καί Η΄ τάξεις τής ύποχρεωτικής έκπαίδευσης, β) τά προβλεπόμενα Άναλυτικά Προγράμματα γιά τά έγχειρίδια πού προαναφέραμε καί έπιπλέον τό Πρόγραμμα τής Ίστορίας των Μεταρρυθμίσεων καί του Άτατουρισμού (Η΄ τάξη). Μέ βάση τά δεδομένα πού προέκυψαν από τίς αναλύσεις τής έρευνας:

1) Ή ύψηλή συχνότητα των αναφορών στους Έλληνες όφείλεται στό γεγονός ότι τά τουρκικά σχολικά βιβλία, μέ χαρακτήρα πρωτίστως έθνικό, παρουσιάζουν ιστορικές περιόδους καί γεγονότα, πού έμπλέκονται καί οί Έλληνες. 2) Ή εικόνα των Έλλήνων περιγράφεται μέσω τής δράσης τους, κυρίως στρατιωτικής καί πολεμικής, στό παρελθόν. Παρалаίπουν τίς περιόδους εΐρηνικής συνύπαρξης καί συνεργασίας μέ τους γείτονές τους στό παρελθόν καί στό παρόν. 3) Οί αναφορές στους Έλληνες στήν πλειοψηφία τους εΐναι ουδέτερες. Όσες θετικές ύπάρχουν χαρακτηρίζουν σχεδόν αποκλειστικά τους Άρχαίους Έλληνες καί τόν πολιτισμό τους. Οί Έλληνες τής Ελλάδας όνομάζονται Γιουνάν (Yunan) καί τής Μ. Άσίας Ρούμ (Rum), γιά νά δείξουν ότι ύπάρχει διαφορά μεταξύ τους. Κύρια έπιδιώξή τους ήταν ή «καταστροφή» τής Όθωμανικής Αύτοκρατορίας μέ τήν ύποστήριξη των Μεγάλων Δυνάμεων καί ή ανασύσταση τής Βυζαντινής Αύτοκρατορίας. Οί άρνητικές αναφορές σχετίζονται μέ τήν Έπανάσταση του 1821, τή Μικρασιατική Έκστρατεία, τό Κυπριακό κ.ά. 4) Ή Ελλάδα παρουσιάζεται ως

ένα κράτος πού έγινε ανεξάρτητο μέ τήν επέμβαση των Ρώσων, Άγγλων καί Γάλλων. Ή «συμπόνια» πού δείχνουν οί Ευρωπαίοι γιά τους έπαναστατημένους Έλληνες έπικρίνεται έντονα στά σχολικά βιβλία. 5) Οί Έλληνες συνδέονται μέ δυσάρεστα γεγονότα (πολέμους, καταστροφές καί άπώλειες έδαφών) γιά τόν «έθνικό» έαυτό καί παρουσιάζονται ως προαιώνιοι έχθροί τής Τουρκίας. Οί στερεοτυπικοί χαρακτηρισμοί πού άποδίδονται έμμεσα στους Έλληνες εΐναι οί έξής: άχάριστοι, πονηροί, δολοπλόκοι, έχθρικοί, έκδικητικοί, έπεκτατικοί, φιλοπόλεμοι, ήμπεριαλιστές. 6) Ή «άχαριστία» εΐναι χαρακτηριστικό γνώρισμα τής συμπεριφοράς των Έλλήνων. Ύποστηρίζεται ότι οί Έλληνες έπαναστάτησαν τό 1821, ένω ζούσαν σέ καθεστώς άυτονομίας, κατείχαν ύψηλές διοικητικές θέσεις έπί Όθωμανικής Αύτοκρατορίας καί εύημερούσαν χάρη στό έμπόριο πού διεξήγαγαν χωρίς περιορισμούς. Ό άγώνας γιά τήν ανεξαρτησία θεωρείται άδικος καί εΐναι γνώρισμα τής άχαριστίας τους έναντι των «άνεκτικών» Όθωμανών. 7) Οί Νεοέλληνες «εΐσβάλλουν» στή Σμύρνη τό 1919, σκοτώνουν άμάχους, καΐνε περιουσίες, πληγώνουν τήν περηφάνια του τουρκικού λαού. Ή προέλαση του ελληνικού στρατού προς τήν Άγκυρα θεωρείται μία έπιβεβαίωση τής πρόθεσης των Έλλήνων γιά έπανασύσταση τής Βυζαντινής Αύτοκρατορίας. Άκόμη καί τό πραξικόπημα του 1974 στήν Κύπρο κατά του Μακαρίου τό θεωρούν ως δείγμα έπεκτατικής πολιτικής. Οί Έλληνες «έπιδιώκουν» καί στή σημερινή έποχή τόν διαμελισμό τής Τουρκίας, γι΄ αυτό τόν λόγο στά σχολικά βιβλία κυριαρχεί ή ξενοφοβία καί ή άνησυχία γιά τίς προθέ-

σεις τών Ἑλλήνων. 8) Μετά ἀπό τήν «εἰρηνική» ἀπόβαση τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ στήν Κύπρο καί τή δημιουργία τῆς «Τουρκικῆς Δημοκρατίας Βόρειας Κύπρου», τό Κυπριακό ὡς ἐθνικό θέμα τῆς Τουρκίας ἔχει λυθεῖ σέ μεγάλο βαθμό. 9) Εὐκόλα διαπιστώνεται μία προσπάθεια τουρκοποίησης τῆς ἱστορίας τῆς Μ. Ἀσίας. Στόν ἀρχαῖο πολιτισμό τῆς Ἰωνίας γίνεται ἀναφορά μόνο μέ 6-7 σειρές, χωρίς νά δηλώνεται ἡ ἑλληνική ταυτότητά του. 10) Ταυτόχρονα μέ τήν ἀμφισβήτηση τῆς ἑλληνικότητας τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀρχαίας Ἰωνίας στά τουρκικά σχολικά βιβλία δέν ἀναφέρεται σκοπίμως καί τό ἑλληνιστικό, ρωμαϊκό καί βυζαντινό παρελθόν τῆς Μ. Ἀσίας. Οἱ μαθητές ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ Ὀθωμανική Μ. Ἀσία ἦταν πάντοτε ἓνα καθαρά τουρκικό ἔδαφος. 11) Ἀκόμη καί στίς ἔμμεσες ἀναφορές οἱ Ἕλληνες δηλώνονται μέ τή λέξη «ἔχθρός». 12) Δίνεται ἰδιαίτερη προσοχή στήν ἐπικαιρότητα καί στά ἔντονα διμερῆ θέματα, ὅπως: τό Αἶγαῖο, ἡ Κύπρος, ἡ μουσουλμανική μειονότητα τῆς Δυτικῆς Θράκης κ.ἄ. Ἐπισημαίνεται, ἔμμεσα, ὅτι ἡ Ἑλλάδα προσπαθεῖ νά ἐμποδίσει τήν πορεία τῆς Τουρκίας πρὸς τήν Εὐρωπαϊκὴ Ἕνωση.

Μετά ἀπό τά παραπάνω συμπεράσματα τῆς ἔρευνας καί ὅσα ἐκθέσαμε στά τρία προηγούμενα ἄρθρα μας, ἀνακεφαλαιώνουμε τά ζητήματα πού τίθενται πρὸς ἐπίλυση στά τουρκικά ἐγχειρίδια Ἱστορίας καί Πολιτικῆς Ἀγωγῆς: α) Δέν ἐνθαρρύνεται ἡ ἐρμηνεία τῶν ἱστορικῶν γεγονότων, οὔτε ἡ διαφορετικὴ τους προσέγγιση ἐκτός τῆς ἐπίσημης ἐρμηνείας, καθὼς σπανίζει ἡ ἀποψη τῆς «ἄλλης πλευρᾶς». Ὁ τρόπος διδασκαλίας πού εὐνοοῦν τά τουρκικά ἐγχει-

ρίδια δέν βοηθάει στήν ἀνάπτυξη τῆς ἐρευνητικῆς ἰκανότητας καί τῆς κριτικῆς σκέψης τῶν μαθητῶν. β) Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν τήν ἔκταση πού ἔχει ἡ ἐθνικὴ ἱστορία στά σχολικά βιβλία, ἀλλά καί ἀπὸ τά περιεχόμενα, θεωροῦμε ὅτι ἡ βασικὴ προσέγγιση σ' αὐτά εἶναι ἰδιαίτερα ἐθνοκεντρικὴ, δηλαδή «ὅτιδήποτε δικό μας εἶναι καλό!». γ) Δίνεται ἔμφαση στά στρατιωτικά γεγονότα καί μάλιστα σ' αὐτά τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας, μέ ὑπερβολικὴ ἐξύμνηση τῆς ἀνδρείας καί τῆς ἀνωτερότητας τῶν τούρκων στρατιωτῶν, τό ὁποῖο βρίσκεται σέ ἀντίθεση μέ τήν «Ἐκπαίδευση γιὰ τήν Εἰρήνη». δ) Ἀπουσιάζει ἡ κοινὴ κληρονομία τῶν βαλκανικῶν λαῶν. Ἡ παρουσίασὴ της θά μπορούσε νά συμβάλει στίς σχέσεις καλῆς γειτονίας. ε) Τό τουρκικὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα δέν ἀξιοποιεῖ τίς ἀρχές τῆς Διαπολιτισμικῆς ἐκπαίδευσης, πού μποροῦν νά κατευθύνουν σέ δράσεις καί συμπεριφορές οἱ ὁποῖες εὐνοοῦν τήν κατανόηση καί τὸν σεβασμὸ τῶν διαφορετικῶν πολιτισμῶν, ἰδιαίτερα τῶν γειτονικῶν λαῶν, ἀλλά καί τῶν μειονοτήτων.

Τά παραπάνω προβλήματα, ἂν καί δύσκολα, ὅμως μποροῦν νά ἀντιμετωπισθοῦν, ἐάν ὑπάρξει ἡ καλὴ διάθεση καί ἡ πολιτικὴ βούληση.

Γ. Κυρίζογλου

Πηγές - Βοηθήματα

- Ε.Ἴ. Τσιανάκας, *Ἡ εἰκόνα τοῦ Ἑλληνα στά Τουρκικά Σχολικά Ἐγχειρίδια*, Θεσσαλονίκη 2012, ἐκδ. Σταμούλης Ἀντώνιος.

- «Ἡ Καθημερινή», Κυριακὴ 13-11-2022.

Τό πρώην Ἀρρεναγωγεῖο - Παρθεναγωγεῖο Δελβινακίου, κτισμένο τό 1875 μέ κάτοψη σέ σχῆμα «Ε».

Ἕψιλον, ὅπως Ἑλλάδα...

«Καλύτερα, ἀδελφέ μου, νά ἔχεις ἑλληνικό σχολεῖο στόν τόπον σου, παρά νά ἔχεις βρύσες καί ποτάμια. Γιατί οἱ βρύσες ποτίζουν τό σῶμα, τά δέ σχολεῖα ποτίζουν τήν ψυχή».

ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός

Καί κάπως ἔτσι οἱ Ἑπειρώτες, πισταί στίς ἐπιταγές τοῦ πατρο-Κοσμᾶ, συνέχισαν νά χτίζουε σχολεῖα. Καθόλου δέν παραμέλησαν τήν ἑλληνική παιδεία στή σκοτεινιά τῆς ἀσήκωτης σκλαβιάς, πού γι' αὐτούς κράτησε πεντακόσια χρόνια. Γιατί χωρίς παιδεία «ἀγρίεψε τό Γένος μας ἀπ' τήν ἀμάθειαν καί ἐγινήκαμεν ὡσάν θηρία», τόνιζε ὁ Ἅγιος, ὅσο μέ ἀγωνία περπατοῦσε στά ἡπειρώτικα βουνά γιά νά ἐνισχύσει τό κατατρεγμένο Γένος. «Τό σχολεῖο ἀνοίγει τίς ἐκκλησιές, ὅλα τά παιδιά νά μαθαίνουν ἔστω λίγα γερά γράμματα», συμβούλευε.

Τά σχολεῖα αὐτά τῶν Ἑπειρωτῶν, μικρά καί ταπεινά στήν ἀρχή, σπουδαία καί ὀνομαστά στή συνέχεια, λειτούργησαν σχεδόν ἀποκλειστικά μέ τήν ἀρωγή καί

τίς εὐεργεσίες ντόπιων κι ἀπόδημων Ἑπειρωτῶν, πού στό σχολεῖο καί στήν Ἐκκλησία ἐπέδυσαν τήν ἀνάσταση τοῦ Γένους. Κι ἔτσι συνέχισαν, ὅταν λευτερώθηκε ἡ Ρούμελη κι ὁ Μοριάς, καί ἡ Ἑλλάδα ζωντάνεψε μέσα ἀπό τίς στάχτες. Οἱ Ἑπειρώτες, σκλαβωμένοι γι' ἄλλα ἑκατό ἀβάσταχτα χρόνια, συνέχιζαν νά χτίζουε σχολεῖα. Πιό μεγάλα τώρα καί πιό ὁμορφα... Ἔβαζαν ὄχι μόνο χρήματα, μά κι ὅλη τήν τέχνη ν' ἀποτυπώσουε μέ τρόπο μυστικό τήν τριπλή λαχτᾶρα τους κι αὐτή νά μεταγγίσουν στίς ἐπόμενες γενιές, ἀκόμα καί μέ τούς τοίχους τοῦ κτηρίου. Γι' αὐτό τά πιό πολλά τά ἔχτιζαν σέ σχῆμα κεφαλαίου Ἕψιλον, γιατί τέτοια ἦταν ἡ κληρονομιά πού ἄφηναν μαζί μέ τά γράμματα, ὥσπου νά φτάσει ἡ ὥρα κι ἡ στιγμή νά βροντοφωνάξουν μ' ὅλη τους τή δύναμη τό κρυπτογραφημένο μήνυμα πού ἔστελναν μέ τίς πέτρες:

«Ἕψιλον, ὅπως Ἑλλάδα, Ἑλπίδα, Ἐλευθερία»!

Μαρτινιανή

Διήγημα

Ἡ σωστή σειρά

-Τέρμα τό διάβασμα, τέρμα τό φρο-ντιστήριο! Από αύριο, Μεγάλη Πέμπτη, μέχρι τήν ἐπόμενη Τετάρτη δέν θά ἀνοίξω βιβλίο!

Ὁ Ἀλέξης ἔκανε μέ ἐνθουσιασμό τίς δηλώσεις του καί στρογγυλοκάθισε στόν καναπέ σάν ἐπισκέπτης.

-Σιγά μή σέ κεράσουμε κιόλας, τόν πείραξε ἡ Μαρία ἡ ἀδελφή του.

-Καλή ἰδέα, εἶπε γελώντας ὁ Ἀλέξης καί σηκώθηκε νά πάει μόνος του μέχρι τό ψυγεῖο.

-Παιδιά, ἀκούστηκε ἡ φωνή τῆς μητέρας τους πού ἔμπαινε ἐκείνη τήν ὥρα στήν κουζίνα, εἶπα ἀπό σήμερα νά κάνω νηστήσιμο φαγητό καί νά νηστεύουμε ὅλοι ὡς τό Πάσχα.

-Νηστήσιμο; ἀντέδρασε ἀπογοητευμένος ὁ Ἀλέξης. Δηλαδή φασολάδα;

-Ἦχι ἀκριβῶς... ρεβίθια, εἶπε ἡ μητέρα καί ἡ φωνή της ἔδειχνε ὅτι δέν σήκωνε ἀντίρρηση.

-Ἐντάξει, μάνα, θά φᾶμε τά ρεβίθια σου.

-Τόσο ὠραία πράγματα μάθαμε σ' αὐτό τό νησί, παιδί μου. Οἱ ἄνθρωποι ἐδῶ μᾶς ἀγκάλιασαν μέ ἀγάπη κι ὁ πατέρας σου εἶναι ἐνθουσιασμένος μέ τή μετὰθεσή του αὐτή. Καί ἐσεῖς φαίνεστε ὅτι περνάτε καλά. Δέν κατάλαβες ἀκόμα, γιέ μου, ποῖο εἶναι τό μυστικό τους; Τί εἶναι ἐκεῖνο

πού κάνει ξεχωριστό αὐτό τόν τόπο;

Κοίταξε τή μάνα του γεμάτος ἀπορία ὁ Ἀλέξης.

-Ἦλα τά παιδιά τοῦ νησιοῦ εἶναι κάθε Κυριακή στήν ἐκκλησία, συνέχισε ἡ μητέρα, καί μόνον ἐσύ κι ἡ Μαρία λείπετε. Στήν ἀρχή μου φαινόταν φυσιολογικό πού δέν ἐρχόσασταν στήν ἐκκλησία τίς Κυριακές κι ἔλεγα: «Ἦλη τήν ἐβδομάδα ξυπνᾶνε νωρίς, μία Κυριακή ἔχουν νά κοιμηθοῦν».

-Καί πολύ σωστά ἔλεγες, τή διέκοψε ὁ Ἀλέξης.

-Ἦχι, Ἀλέξη μου, δέν ἔλεγα πολύ σωστά. Τά ἄλλα τά παιδιά δέν εἶχαν ἀνάγκη ἀπό ὕπνο; Μόνο τά δικά μου παιδιά εἶναι ἔφηβοι;

Κατέβασε γιά πρώτη φορά τό κεφάλι ὁ Ἀλέξης καί δέν μίλησε. Τά λόγια τῆς μάνας του τοῦ θύμισαν τόν Μιχάλη τόν συμμαθητή του. Κάθε Σάββατο μετά τό παιχνίδι τόν ρωτοῦσε: «Θά ἔρθεις αύριο στήν ἐκκλησία;». Βέβαια δέν πῆγε ποτέ, γιά νά δει ὅτι ὅλα τά παιδιά ἦταν ἐκεῖ. Πρώτη φορά τό ἄκουγε τώρα ἀπό τή μάνα του.

Ἦφαγε τά ρεβίθια, πού τοῦ φάνηκαν πεντανόστιμα, καί βγήκε νά βρεῖ τούς φίλους του.

Ἦδῶ στό νησί ὅλα εἶναι ἀλλιώτικα, σκέφτηκε βγαίνοντας στόν δρόμο ὁ Ἀλέξης. Μέχρι τώρα μέ τόν στρατιωτικό πατέρα του πῆγε σέ τρία διαφορετικά μέρη καί ἀναγκάστηκε νά ἀλλάξει τρεῖς φορές σχολεῖο καί φίλους. Στά δεκάξι του χρόνια δέν δέθηκε ἀκόμα μέ τόπο κι ἔμαθε νά ζεῖ παντοῦ σάν προσωρινός. Ἦρθαν σ' αὐτό τό νησί στά μέσα τῆς σχολικῆς χρονιάς καί ὅλοι ἔμοιαζαν νά τούς ἔχουν συγγενεῖς. Σάν νά τούς ἤξεραν ἀπό πάντα. Οὔτε τρεῖς μήνες δέν ἔχουν στό νησί καί πρώτη φορά ἔνιωσε ὅτι πάει νά τοῦ κερδίσει τήν καρδιά ἕνας τόπος καί λίγοι φί-

λοι. Λίγοι φίλοι, όχι γιατί τούς διάλεξε από τούς πολλούς ή γιατί εκείνοι τόν διάλεξαν. Λίγοι, γιατί λίγα ήσαν καί τά παιδιά στό νησί. Κι όλα ήσαν φίλοι του!

-Άλέξη, έδω! Είδε τό χέρι του Μιχάλη νά ύψώνεται γιά νά τούς δει.

-Ποδόσφαιρο στό Δημοτικό, πρότεινε ό Λάκης καί έδειξε τή φθαρμένη από τό παιχνίδι μπάλα.

"Επαιξαν ως άργά τό απόγευμα καί βάλανε στό παιχνίδι καί τά μικρότερα του Γυμνασίου, πού τούς παρακολουθούσαν μέ ζήλια καί θαυμασμό.

-Θά κοιμηθούμε ως τίς δώδεκα αύριο καί θά μαζευτούμε ξανά, πρότεινε ξαναμμένος από τό παιχνίδι ό Άλέξης.

-Αύριο είναι Μεγάλη Πέμπτη, τό ξεχασες; τόν ρώτησε ό Γιάννης τής Τρίτης Γυμνασίου.

-Τό ξέρω, είπε θριαμβευτικά ό Άλέξης, καί δέν έχουμε ούτε σχολείο ούτε φροντιστήριο!

Κοιτάχτηκαν μεταξύ τους όλα τά παιδιά καί ό Μιχάλης κάνοντας προσπάθεια νά μήν προσβάλει τόν Άλέξη έξήγησε τί έννοούσε ό Γιάννης.

-Τή Μεγάλη Πέμπτη καί τή Μεγάλη Παρασκευή δέν παίζουμε. Πηγαίνουμε πρωί καί βράδυ στην έκκλησία... Οί μεγάλοι μäs έμαθαν ότι αυτές τίς δύο μέρες έχουμε μεγάλο πένθος γιά τόν Χριστό πού σταυρώθηκε καί πέθανε.

-Γιά τόν Χριστό πού σταυρώθηκε καί πέθανε, επανάλαβε σάν ήχώ ό Άλέξης.

-Ναί, δέν τό ήξερες; πετάχτηκε ό Στέλιος, ένας πιτσιρικάς τής Τετάρτης τάξης του Δημοτικού.

-Τό... τό ήξερα, είπε ό Άλέξης καί γιά πρώτη φορά ένιωσε δύσκολα μέσα στη συντροφιά αυτών των άπλών καί χαριτωμένων παιδιών.

-Τό ξεχασες; Δέν πειράζει! Αύριο είναι πού θά σταυρωθεί ό Χριστός, είπε ξανά

παρηγορώντας τον ό μικρός.

Κίνησε γιά τό σπίτι του προβληματισμένος, ταραγμένος πές καλύτερα, ό Άλέξης. Μικρός θυμάται ότι πήγαινε μέ τή μητέρα του στην έκκλησία, μά σάν πήγε στό Γυμνάσιο καί βρέθηκε στόν καινούργιο τόπο μετάθεσης του πατέρα, από τό τμήμα του ελάχιστα παιδιά πήγαιναν στην έκκλησία καί σιγά-σιγά τό έκοψε κι αυτός σάν φυσικό επακόλουθο τής έφηβείας.

Θέλησε νά περπατήσει λίγο μόνος του στην παραλία ό Άλέξης, πρίν πάρει τή στροφή γιά τό σπίτι του. "Ενωσε τήν άνάγκη νά βρεθεί μόνος μέ τόν έαυτό του. Σίγουρα κάτι άντιλαμβανόταν όλο αυτόν τόν καιρό, κάτι έπιαναν οί κεραίες τής ψυχής του, μά δέν μπορούσε νά καταλάβει τί ήταν αυτό πού έκανε τούτα τά παιδιά ξεχωριστά.

«Αύριο είναι πού θά σταυρωθεί ό Χριστός», άντήχησε μέσα του ή φωνή του Στέλιου καί κάτι σάν έλπίδα ζέστανε τήν καρδιά του. Είχε άκούσει, τόν προσκάλεσε κιόλας ό Μιχάλης, ότι μαζεύονται γιά νά κάνουν πρόβες γιά τά Έγκώμια, μά τό θεώρησε έθιμο του νησιού. Τώρα καταλάβαινε ό Άλέξης ότι όλη ή ζωή αυτών των ανθρώπων είχε χρωματιστεί από τήν έκκλησία καί τόν παπα-Στέφανο, πού ήταν καί δάσκαλος στό νησί.

Μπήκε στό σπίτι σοβαρός κι άμίλητος.

-Μάνα, ήταν καλή ή ιδέα σου γιά τά ρεβίθια, τής είπε καί κάθισε περιμένοντας νά του γεμίσει καί πάλι τό πιάτο.

"Εχω καί έγώ μία ιδέα! Αύριο τό πρωί νά πάμε στην έκκλησία, είπε άργά-άργά, καί ή μητέρα του κόντεψε νά ρίξει έξω από τό πιάτο τά ρεβίθια από τή χαρά της.

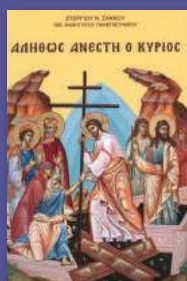
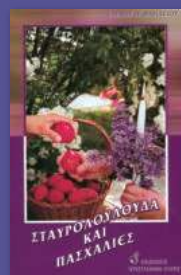
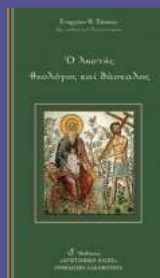
Καιρός νά ζήσουμε κι έμείς Πάσχα, μάνα! Πρώτα ή Σταύρωση κι ύστερα ή Άνάσταση. Σ' αυτό τό νησί όλα είναι στην σωστή σειρά!

Έλένη Βασιλείου

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

βιβλία:

καί CD:

Βιβλιοπωλείο «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»,
Γ. Μπακατσέλου 5, Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518
e-shop <http://books.apolytroxis.gr>

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

**«Δέν θέλω νά ἔχω ἑκατομμύρια,
ἀλλά νά βοηθήσω ἑκατομμύρια
ἀνθρώπους»**

Πρόκειται γιά τόν Julien ἀπό τό Κονγκό, ὁ ὁποῖος ἔφτασε 16 ἐτῶν κυνηγημένος στήν Ἑλλάδα τό 2011, ἔχοντας ὡς μοναδικό του ἐφόδιο μία Καινή Διαθήκη καί τόν σταυρό τῆς μητέρας του. «Φιλοξενοῦμενος» στίς φυλακές τῆς Ὁρεστιάδας, στά παγκάκια τῆς πλατείας Ἀμερικῆς στήν Ἀθήνα καί στόν ξενώνα τῆς Κόνιτσας, πάλεψε νά βρεῖ τρόπο νά ξανακαθίσει στά σχολικά θρανία. Καί μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ καί ὄσων βρέθηκαν πλάι του τὰ κατάφερε. Μπήκε πρῶτος στό Πανεπιστήμιο Δυτικῆς Ἀττικῆς. Ὁ ἴδιος καταθέτει: «Τά μάτια μου ἔριξαν πολλά δάκρυα, ἀπό τότε πού ἤμουν μικρός μέ τίς συνθήκες στή χώρα μου μέχρι σήμερα. Σέ ὄλες αὐτές τίς καταστάσεις ὁ Θεός δέν μέ ἀφήνει ποτέ. Εἶναι ἡ προσευχή καί ἡ πίστη μου στόν Θεό πού μοῦ δίνει δύναμη». Ἐδῶ στήν Ἑλλάδα βαφτίστηκε χριστιανός ὀρθόδοξος καί δηλώνει πολύ ὑπερήφανος γι' αὐτό.

Σήμερα ἐπιτυχημένος ἐπιχειρηματίας ὁραματίζεται ὄχι μία ζωή μέ ἀνέσεις καί καταθέσεις ἀλλά μέ προσφορά. «Δέν θέλω νά ἔχω ἑκατομμύρια, ἀλλά νά βοηθήσω ἑκατομμύρια ἀνθρώπους πού ἔχουν ἀνάγκη, ὅπως τὰ παιδιά πού εἶναι ὀρφανὰ ἢ πού ἔχουν καρκίνο. Ἦμουν καί ἐγώ κάποτε παιδί καί μέ βοήθησε κάθε Ἑλληνας

πού ἦρθε σέ ἐπαφή μαζί μου καί τήν ἀγάπη πού ἔδειξαν σέ μένα θέλω νά τή δείξω σέ ἄλλους πού ἔχουν ἀνάγκη». Μπράβο, Julien, γιά τίς ὁμορφες ἐπιθυμίες σου! Μπράβο σέ σένα καί στή μητέρα σου, πού σοῦ ἔδωσε τὰ πιό πολυτίμα ἐφόδια! Πόσο σέ καμαρώνουμε! Γιατί εἶσαι ἀγωνιστής! Εἶσαι ὁμολογητής! Συνέχισε!

**Ἡ Ἑλλάδα τοῦς ἀπογοήτεψε
καί γι' αὐτό δέν παλιννοστοῦν**

Τά γεννήσαμε, τά μεγαλώσαμε, τά σπουδάσαμε, ἀλλά χάσαμε τὰ παιδιά μας! Ἐφυγαν στά ξένα τή δεκαετία τοῦ 2010 λόγω τῆς οικονομικῆς κρίσης, γιά νά ἐπιβιώσουν. Βρῆκαν ἐργασία σέ χώρες ὅπως ἡ Γερμανία, ἡ Βρετανία, ἡ Σουηδία, ἡ Ὀλλανδία, οἱ Η.Π.Α., τὰ Ἡνωμένα Ἀραβικά Ἐμιράτα κ.ά., χωρίς νά ὑπάρχει ἐλπίδα ἐπιστροφῆς στήν πατρίδα. Ἐρευνα τοῦ Πανεπιστημίου Μακεδονίας μέ θέμα «Στάση τῶν Ἑλλήνων Μεταναστῶν τῆς Οἰκονομικῆς Κρίσης ἀπέναντι στήν Ἑλλάδα» δείχνει πώς δύο στούς τρεῖς Ἑλληνες πού μετανάστευσαν ἀπό τή χώρα στή δεκαετία τοῦ 2010 δέν θά ἐπαναπατριθοῦν. Στήν ἔρευνα συμμετεῖχαν περισσότεροι ἀπό 500 Ἑλληνες ἕως 50 ἐτῶν, πού ἐργάζονται στίς παραπάνω χώρες.

Χάνουμε ἕνα ἀξιόλογο μέρος ἀπό τό ἀνθρώπινο δυναμικό τῆς χώρας, τό πιό παραγωγικό, τό πιό δημιουργικό, τόν ἀνθό τῆς Ἑλλάδας. Ἄν ἡ Ἑλλάδα ἐπιθυμεῖ τήν

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

έπιστροφή τῶν παιδιῶν της, χρειάζονται προϋποθέσεις ἀπό τήν πλευρά τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας καί χρόνος γιά νά ἐπαναπατριθοῦν πρὶν ἀπό τή συνταξιοδότησή τους.

S.O.S. γιά τό δημογραφικό ἀπό τήν ἀπογραφή τοῦ 2021

Σύμφωνα μέ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπίσημης ἀπογραφῆς τοῦ 2021 ὁ νόμιμος πληθυσμός τῆς Ἑλλάδας μειώθηκε κατὰ 187.397 ἄτομα. Τά 9.904.286 ἄτομα πού εἶχαν ἀπογραφεῖ τό 2011, μετά ἀπό μιά δεκαετία ἔγιναν 9.716.889. Κατά 383.805 ἄτομα μειώθηκε καί ὁ μόνιμος πληθυσμός (προκύπτει καθ' ὑπολογισμόν), πού πλέον ἀνέρχεται στά 10.432.481 (ἀντί 10.816.286 τοῦ 2011). Ἡ ἀρνητική αὐτή ἐξέλιξη, σέ συνάρτηση μέ τή γήρανση τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, προοιωνίζει ἀπαισιόδοξες προοπτικές γιά τήν οἰκονομία καί γενικότερα γιά τό μέλλον τῆς πατρίδας μας. Λιγοστεύουν τά διαθέσιμα ἐργατικά χέρια, πού εἶναι ἀπαραίτητα στόν ἀγροτικό τομέα, στόν τουρισμό, στήν παροχή ὑπηρεσιῶν καί ὅπου ἀλλοῦ. Ἀκόμη εἶναι μεγάλη ἡ πίεση στό ἀσφαλιστικό σύστημα, ἀφοῦ ἡ ἀναλογία γιά κάθε ἕναν συνταξιούχο ὑποχώρησε στούς 1,7 ἐργαζόμενους, ἐνῶ ὁ δείκτης ἰσορροπίας τοῦ συστήματος εἶναι σέ κάθε ἕναν συνταξιούχο νά ἀντιστοιχοῦν τρεῖς ἐργαζόμενοι.

Μετά ἀπό τή δυσμενῆ αὐτή ἐξέλιξη,

καλεῖται ἐπείγοντως ἡ πολιτεία νά ἀνακοινώσῃ μέτρα στήριξης τῶν νέων καί τῆς οἰκογένειας. Ἡ πατρίδα μας ἔχει ν' ἀντιμετωπίσῃ ἕνα μεγάλο ἐθνικό θέμα, τή μείωση τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ ὁποία, ἂν δέν ἀναχαιτισθεῖ ἄμεσα, μπορεῖ νά ἐπιφέρει ἀνεπανόρθωτα ἀποτελέσματα τήν ἐρχόμενη δεκαετία.

Χρειαζόμαστε τόν... Ἴνδό μας

Τά τελευταῖα χρόνια τό ἀνδρικό καί γυναικεῖο φύλο ἔχουν μπεῖ στό στόχαστρο τῆς πολιτικῆς ὀρθότητος. Τό φύλο θεωρεῖται παρωχημένο καί ἀποτέλεσμα τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν κι ὄχι τῆς βιολογίας. "Ἐτσι ὁ καθένας μπορεῖ ἀνά πάσα στιγμή νά τό ἀλλάξῃ καί νά δηλώσῃ ὅπως αἰσθάνεται, ἄνδρας ἢ γυναίκα.

Στό πλαίσιο μάλιστα τῆς «προστασίας τῶν δικαιωμάτων τῶν τράνς» σέ Η.Π.Α. καί Εὐρώπη ὑποστηρίζεται ὅτι ἕνας ἄνδρας πού αἰσθάνεται γυναίκα μπορεῖ νά μπαίνει σέ ἀποδυτήρια γυναικῶν, σέ γυναικεῖες φυλακές, ἀκόμη καί νά συμμετέχει σέ ἀθλητικούς ἀγῶνες ὡς... γυναίκα.

Ἦρθε ὅμως ἕνας Ἴνδός, ὁ πρωθυπουργός τῆς Μεγάλης Βρετανίας Ρίκι Σουνάκ, γιά νά πεῖ ξεκάθαρα ὅτι τό βιολογικό φύλο ἔχει σημασία κι εἶναι παράλογο ἕνας τράνς νά συμμετέχει σέ ἀθλητικούς ἀγῶνες γυναικῶν.

Μᾶλλον ἡ Δύση χρειάζεται τόν... Ἴνδό της!

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
ΠΕΛΟΠΟΣ 7
54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Πάσχα στη Χίο

Πάσχα στην Κέρκυρα